

RYK

MAGASIN FOR RYGMARVSSKADEDE • RYK.DK • 47. ÅRGANG • 3-2025

HUSK >>>
*General-
forsamling*
20/9-2025

Uforglemmelig uge
med fællesskab,
udvikling og
inspiration

side 18

- >> Søren på Smukfest for første gang
- >> Resultat for forskningsprojekt om børn
- >> Invitation til børn og unge fra organisationen LIVSKRAFT
- >> Smukfest 2025 blev en skuffelse for dem, der skulle bo i handicapcampen

Luja™
til kvinder

Prøv
gratis

Prøv et kateter, der er designet til at nedsætte risikoen for urinvejsinfektioner

Luja er det første og eneste kateter til kvinder med mere end 50 mikrohuller, der er designet til at nedsætte risikoen for urinvejsinfektioner ved at gøre det muligt at tømme din blære helt*, hver gang. Det er et diskret og skånsomt kateter, som gør det nemt at tømme din blære.

- ✓ Designet til at nedsætte risikoen for urinvejsinfektioner
- ✓ Designet til at tømme din blære helt, hver gang
- ✓ Gør det muligt at tømme blæren helt uden at justere katetret
- ✓ Diskret, skånsomt og hygiejnisk
- ✓ Fremstillet uden phthalater og PVC-frit

Bestil gratis vareprøver i dag på link.coloplast.dk/lujakvinderRYK eller ring på 49 11 12 13, hverdage mellem kl. 8.30-16.00.

Mikro huller.
Makro effekt.

Du kan også skanne QR-koden med din mobiltelefon for at bestille gratis vareprøver.

The Coloplast logo is a registered trademark of Coloplast A/S. © 2025-05.
All rights reserved Coloplast A/S, 3050 Humlebaek, Denmark. PM-32186

*Komplet blæretømning er defineret som under 10 mL. Individuelle forskelle kan forekomme.

- 3** Kære læser
- 5** Leder
- 6** Søren på Smukfest for første gang - første gang i bøgeskoven med musik, fællesskab og nye udfordringer
- 10** TAI som hjælpemiddel
- 12** Tips & Tricks
- 13** Resultat for forskningsprojekt om børn
- 14** Invitation til børn og unge fra organisationen LIVSKRAFT
- 18** RYK Sommerkursus 2025 - en uforglemmelig uge
- 22** Nyt fra VCR
- 24** Nyt fra BEC
- 26** Smukfest 2025 blev en skuffelse for dem, der skulle bo i handicapcampen
- 28** Susan spiller bridge
- 30** Ændringer i reglerne om hjælp til dækning af merudgifter
- 31** Åbent brev til Sofie Løhde
- 32** ESCIF kongressen 2025 - Zagreb
- 35** RYK Generalforsamling 2025
- 36** Godt og Blandet

KÆRE LÆSER

I dette nummer af *RYK!Magasinet* kan vi præsentere en utrolig inspirerende historie om Søren, der har taget springet og valgt at deltage i en festival - endda i telt! Hans rejse er et vidnesbyrd om, hvordan mod og vilje kan hjælpe os med at overvinde de barrierer, der følger med en rygmarvsskade. Sørens historie minder os om, at mulighederne er mange, hvis vi tør tage chancen.

I uge 30 samlede vi os til et fantastisk sommerkursus. I denne udgave kan du få et unikt indblik i arrangementet gennem en billedreportage, der fanger både de lærende og sociale øjeblikke. Formandens tale fra festaften er også inkluderet, hvor der blev reflekteret over ugen og de mange mennesker, der har bidraget.

Du kan også læse om de nye forskningsresultater omkring børn af rygmarvsskadede, som giver os værdifuld indsigt i, hvordan vi bedst støtter næste generation, der vokser op med en rygmarvsskade forælder.

Forskningen er en vigtig påmindelse om, at vi aldrig må glemme, hvordan rygmarvsskader påvirker hele familien.

I dette nummer finder du også et åbent brev til ministeren vedrørende paragraf 100. Dette brev adresserer nogle af de presserende udfordringer, som mange af os står overfor, og vi håber, at det vil bidrage til en nødvendig opmærksomhed og handling på området.

Jeg håber, at du vil tage dig tid til at dykke ned i magasinet og lade dig inspirere af de mange historier og perspektiver, der er samlet her. Vi er på en rejse sammen, og vi ser frem til at dele den med dig.

*Helle Schmidt
Redaktør, RYK!
Magasinet*

ILDSJÆL OG REDAKTØR TIL RYK! MAGASIN

*RYK! Magasin
søger en dedikeret
og kreativ redaktør til
at lede vores redaktion
og sikre udgivelsen af et
inspirerende og
informativt magasin
til vores medlemmer.*

» OM STILLINGEN:

Som redaktør for RYK! Magasin vil du have ansvaret for planlægning, udvikling og produktion af magasinet i tæt samarbejde med bestyrelsen.

DINE PRIMÆRE OPGAVER VIL OMFATTE:

- *Redaktionsplanlægning:* I samarbejde med redaktionen og bestyrelsen lave en plan for indhold.
- *Artikelskrivning:* Skrive artikler og redigere indhold til magasinet.
- *Koordinering:* Samarbejde med bidragydere, fotografer og layoutdesigner for at sikre høj kvalitet og rettidig levering af indhold.
- *Redaktionel ledelse:* Styre redaktionens arbejde og sikre, at magasinet lever op til RYK's standarder og værdier.
- *Budgetstyring:* Ansvarlig for budgettet for magasinproduktionen og forhandling af leverandøraftaler.

KVALIFIKATIONER

- Erfaring med redaktionelt arbejde, herunder skrivning, redigering og layout.
- Stærke kommunikationsevner og evnen til at samarbejde effektivt med forskellige interessenter herunder bestyrelsen.
- Evne til at arbejde selvstændigt og overholde deadlines.
- Kendskab til handicap- og sundhedsemner vil være en fordel, men er ikke påkrævet.

OM RYK! MAGASIN

RYK! Magasin er et digitalt og trykt medlemsblad, der leverer relevant information, inspirerende historier og nyheder til vores medlemmer. Vi sætter fokus på emner som livsstil, sundhed, teknologi, forskning og samfundsforhold relateret til rygmarvsskader.

ANSØGNING

Send din ansøgning og CV til bestyrelsen ved formand Helle Schmidt på e-mail: hcs@ryk.dk

Vi ser frem til at modtage din ansøgning og til at byde en engageret redaktør velkommen til vores team!

Demokratiets en opgave for os

Når vi snart samles til generalforsamling, har vi en vigtig opgave foran os: at værne om og styrke demokratiet i RYK. I 2026 kan vi fejre 40 år som en demokratisk medlemsorganisation. Det er noget, vi skal være stolte af, for det er netop medlemmerne, der har været drivkraften i vores kamp for et ligeværdigt samfund for mennesker med rygmarvsskader. Det har aldrig været nemt, men vi har altid stået sammen om at sikre, at vi har indflydelse på, hvordan vores samfund skal formes – både på RYKs egne præmisser og i samfundet som helhed.

Men demokrati handler ikke kun om, hvem der sidder i bestyrelsen, og hvilke beslutninger der træffes. Det handler om, hvordan vi engagerer os, og hvordan vi lytter til hinanden. I RYK er det essentielt, at vi er åbne for dialog. Vi skal turde træde frem med vores meninger, men vi skal også være parate til at lytte, når andre træder frem med deres. Demokrati handler om at kunne være uenige – men det er vigtigt, at vi udveksler idéer og synspunkter i en ordentlig og respektfuld tone. Vi er et fællesskab, og fællesskabet fungerer bedst, når vi bygger på gensidig respekt og vilje til at forstå.

Det kræver mod at tage ansvar, og det kræver endnu mere mod at træde frem, når det er nødvendigt. Vi skal bakke op om dem, der tør tage skridtet og føre os fremad – også når vi er uenige. For uden dem, der tager ledelsen, og uden dem, der tør mene noget, kan vi ikke skabe den forandring, der er nødvendig for at forbedre livet for mennesker med rygmarvsskader. Det er derfor, vi har generalforsamlingen – en lejlighed, hvor alle kan blive hørt og hvor vi sammen kan træffe beslutninger om, hvordan vi skal kæmpe videre.

I et demokrati vælger vi vores ledere. Når vi vælger en bestyrelse på generalforsamlingen, har vi givet dem vores tillid og mandat til at føre arbejdet videre. Derfor er det ikke kun vigtigt at deltage i valget, men også at bakke op om den bestyrelse, vi har valgt. Det er ikke altid nemt at træffe beslutninger, der favner alle, men det er bestyrelsens opgave at lede os og tage de svære valg. Når vi har valgt dem, bør vi også støtte dem i deres arbejde – også når vi er uenige i

enkelte beslutninger. Demokrati er ikke kun at vælge – det er at stå sammen, også når vejen er svær.

Demokrati kræver deltagelse, det kræver opbakning, og det kræver, at vi står sammen om de beslutninger, vi træffer. Vi har allerede opnået så meget, men der er stadig meget at kæmpe for. Vi skal sørge for, at vores stemme bliver hørt både på det lokale og det nationale plan. Vi skal sikre, at mennesker med rygmarvsskader er en integreret del af beslutningsprocesserne – og at de rette personer er i stand til at fremme vores sag.

I efteråret venter der en vigtig politisk begivenhed: Kommunalvalget. Her har vi en unik mulighed for at blive hørt – og det er afgørende, at så mange som muligt blander sig i debatten. Vi skal ikke kun vente på, at politikerne kommer til os, vi skal aktivt opsøge dem. Deltag i vælgermøder, tag snakken med de politikere, du møder på din vej, og skriv gerne et læserbrev, hvor du sætter fokus på de emner, der er vigtigst for os som mennesker med rygmarvsskader.

Politikerne skal vide, hvad der er vigtigt for os, og de skal forstå, hvilke barrierer vi stadig møder i samfundet. Vi skal gøre det klart, at vi ikke bare er en stemme, vi er mange stemmer, og vi har krav på at blive hørt. Derfor er det vigtigt at gøre vores synspunkter tydelige og få dem bragt på dagsordenen. Det handler ikke kun om at stemme – det handler om at engagere sig og vise, hvad vi står for.

Så når vi mødes til generalforsamlingen, så lad os huske på, hvad demokratiet virkelig betyder. Det betyder, at vi skal lytte til hinanden, støtte dem, der tager ansvar, og være parate til at udveksle idéer i en ordentlig tone. Demokratiet er stærkest, når det favner os alle. Lad os værne om det – både i RYK og i samfundet som helhed.

Vi har noget at kæmpe for. Og vi gør det bedst sammen.

“Ene kan vi ikke sejre, men sammen kan vi erobre verden”.

Helle Schmidt
formand

Magasinet udgives af RYK
– Rygmarvsskadede i Danmark.
RYK kan læses på ryk.dk/magasin.
De enkelte artikler findes også i et
artikelarkiv på ryk.dk.

RYK er den landsdækkende interesseorganisation af og for de ca. 6.000 mennesker med rygmarvsskader i Danmark. RYK er en specialkreds i Dansk Handicap Forbund. RYK udgiver medlemsbladet RYKI, håndbøger, pjecer, afholder seminarer og arbejder bl.a. for at forbedre behandlingstilbuddene for mennesker med en rygmarvsskade.

Formand:

Helle Schmidt
tlf. 22 50 07 62
hcs@ryk.dk

Redaktør:

Helle Schmidt
tlf. 22 50 07 62
redaktion@ryk.dk

Layout og opsætning:

Grafiker Jannie Sørensen
jsoe@stibo.com

Tryk:

Stibo Complete

Annoncesalg:

Stibo Complete Mediaservice
Kasper Kristensen
tlf. 76 10 11 44
kagr@stibo.com

Forside:

Julie og Niels Sehested på sommerkursus i uge 30. Foto: Jette Poulsen

Deadline:

Nr. 4-2025: 20. oktober 2025.

Hjemmeside:

Hovedsponsor:

Coloplast

Interventional Urology
coloplast.dk

Søren på Smukfest

*– første gang i
bøgeskoven med
musik, fællesskab og
nye udfordringer*

Oppakningen fylder en del i teltet.

Søren og Annette i en hyggelig stund i
Rygmarvsbrokslejren,

Søren fyldt op af god stemning efter fed musik på Bøgescenen.

Når man har levet med en rygmarvsskade i over to årtier, er en uge på festival ikke nødvendigvis det første, man melder sig til. Men for Søren Saxtorph blev sommeren 2025 året, hvor han tog springet – og kastede sig ud i sin allerførste Smukfest og overnatning i telt i Rygmarvsbroklejren.

Af Helle Schmidt

Foto: private udlånt af Søren

Da Søren Saxtorph i august 2003 hyggede sig med sine venner i svømmehallen og med hovedet først kørte ned ad rutchebanen, ændrede hans liv sig på et splitsekund. Han ramte bunden med hovedet først og brækkede nakken. Ulykken gjorde ham lam fra brystet og ned – og satte ikke bare hans eget liv på pause, men vendte også hverdagen op og ned for familien.

På det tidspunkt var han 33 år, gift og far til to små børn. Han var i gang med en lovende karriere som civilingeniør hos Krak/Eniro, hvor han havde arbejdet siden endt uddannelse i 1996.

Ulykken betød mere end et års indlæggelse på rehabiliteringscentret i Hornbæk, og for

hele familien var det en tid præget af usikkerhed og store omvæltninger.

Mens Søren kæmpede med operationer, indlæggelser og genoptræning, stod hans kone alene med ansvaret for børnene og for at få hverdagen til at hænge sammen. Ulykken ramte ikke kun Søren – den ændrede livet for hele familien. Hvor presset hans kone var i den periode, er noget, han først sent for alvor forstod, og han påpeger vigtigheden af, at det ikke kun er den skaderamte, der har brug for støtte – men hele familien.

Søren beskriver sig selv som heldig. Han har bevaret sit positive sind og insisteret på at finde løsninger, der gør livet meningsfuldt. *"Mit sind er sådan skruet sammen,*

at jeg altid prøver at få det bedste ud af situationen," siger han. Et eksempel er hans håndcykel, som han selv har investeret i, så han fortsat kan cykle ture sammen med familien – et billede på hans vilje til at holde fast i både fællesskabet og de små glæder i hverdagen.

Fra badeulykke til fleksjob

Da Søren kom hjem, fandt han – sammen med sin læge og sagsbehandler – en vej tilbage til arbejdsmarkedet. I 2005 begyndte han i fleksjob på sin gamle arbejdsplads, hvor han var indtil coronaepidemien.

– Det betyder meget for mig at være aktiv på arbejdsmarkedet og bruge min uddannelse, jeg har jo trods alt læst seks år for at blive ingeniør, fortæller Søren og giver også

udtryk for, at det sociale med kollegaerne betyder rigtig meget for ham.

Det er helt afgørende for Søren at have nedsat tid. Mange daglige gøremål tager længere tid, og der skal være overskud til både arbejde, børn og helbred.

” *Det handler ikke om at nå alt – det handler om at nyde det, man når.*

I dag arbejder Søren som civilingeniør i fleksjob femten timer om ugen, fordelt på tre dage, og har fundet en balance mellem job, familieliv og de nødvendige hensyn til sit helbred.

– At betjene computere er jo det, jeg kan og er uddannet til – så hvorfor skulle jeg lave noget andet? siger han med et smil.

Et lille skub fra en ven

Søren har sammen med sine piger med stor fornøjelse været på RYKs sommerkursus og med cykelklubben på Lanzarote, men tanken om at tage på festival opstod først, da Annette, som han kender gennem RYK og håndcykelklubben, spurgte, om han ikke havde lyst til at prøve Smukfest. Annette,

Søren på tur på Lanzarote.

der i mange år har deltaget i festivalen, fortalte ham energisk og levende om sine oplevelser og gjorde ham nysgerrig. Hun såede et frø, og så tog han springet og tilmeldte sig via RYK.

– Jeg har ikke været på festival i mange år, så jeg var spændt på, hvordan det ville være, og om det overhovedet kunne lade sig gøre for mig, siger Søren.

– Jeg var lidt nervøs inden – det er jo en stor mundfuld, når man er afhængig af hjælpemidler og har brug for særlige hensyn. Men jeg blev taget godt imod, og det var fantastisk at mærke stemningen og være en del af fællesskabet.

Det er alfa og omega med en tryk base og ordentlige rammer, når man er afsted. Sengens højde skal passe, opladning til elstolen være mulig, og der skal være et

trygt sted at trække sig tilbage til. Toilet- og badeforhold i nærområdet er så vigtige for at jeg kan fungere, fortæller Søren.

– Hvis de ting ikke er på plads, er det svært at nyde resten, konstaterer Søren.

Søren og hans hjælper brugte derfor den første tid på at ”bygge” hans seng, så den kom op i højden, og forflytningerne blev nemmere. Mange slog turen forbi teltet for at beundre løsningen, så det var ikke kun Søren, der lærte noget nyt – han inspirerede også de andre i lejren.

Første dag: kaos og løsninger

Allerede ved ankomsten opstod der ekstra udfordringer. Opladeren til Sørens elstol gik i stykker, og han måtte derfor i en periode klare sig i manuel kørestol. Det tager altså på kræfterne, når der i skoven er bakker og træflis. Søren husker, at han tænkte:

Lanzarote er en spansk vulkanø i de Kanariske Øer. Her ses Søren på tur i Timanfaya National Park, som er formet af øens sidste vulkanudbrud i 1730-1736.

- Så er det måske bare ikke meningen, jeg skal nå så meget.

Sørens store interesse er orientering og derfor er han vant til at færdes i skoven i sin elstol, men i manuel stol kræver det lidt mere end en hånd til at skubbe. Heldigvis kom der hurtigt en løsning - og så var han fri til at opleve den skønne bøgeskov.

Søren på havnepromaden sammen med gode venner fra håndcykellubben.

Magiske musikøjeblikke

Selv om logistikken fyldte en del, var der også masser af højdepunkter. Søren nævner især en koncert på Stjernescenen med Gloria Gaynor: *"Der var bare gang i den - det var helt vildt fedt! Den energi glemmer jeg aldrig."*

Men han blev også overrasket over, hvor intenst programmet er: *"Man vil gerne det hele, men man er nødt til at vælge ud. For mig er det vigtigt at finde balancen mellem at opleve noget og at have tid til at lade op igen og få sovet"*.

Fællesskabet – og lidt festivalkaos

Søren deltog med krop og sjæl og prøvede kræfter med festivalstemningen, musikken, fællesskabet i bøgeskoven og den hyggelige stemning i Rygmarvsbroklejren - den trygge base, når han ikke var i skoven.

For Søren var højdepunkterne ikke kun musikken, men også det at dele oplevelserne med andre og finde ud af, at det faktisk kan lade sig gøre - også selvom der skal tænkes lidt ekstra over logistikken, både med seng, hjælpemidler og kræfter til at holde til de lange dage.

Søren bemærkede, at årets flytning af handicampen skabte udfordringer. Afstanden til campen betød mindre kontakt til dem, der boede der.

- Jeg savnede, at vi var tættere samlet. Det giver noget tryghed at have folk omkring sig, der kender ens behov."

Vil gerne af sted igen

Trods bump på vejen er Søren klar på at tage af sted igen.

- Jeg har fået en masse gode oplevelser med musik, fællesskab og sjove samtaler. Næste gang ved jeg, hvad jeg skal være opmærksom på, og hvordan jeg kan gøre det nemmere for mig selv og min hjælper."

- Man skal selvfølgelig være realistisk og kende sine grænser, men jeg vil helt sikkert anbefale andre at tage med. Det giver noget helt særligt at være en del af det store fællesskab i trygge rammer."

Til andre, der overvejer at tage af sted, har han et klart råd:

- Har man ikke prøvet camping før, kan det være hårdt - især for hjælperen. Men med planlægning, det rigtige udstyr og et åbent sind er det en oplevelse, man ikke glemmer. Og husk: Det handler ikke om at nå alt - det handler om at nyde det, man når.

En fortælling om livsmod og fællesskab

Sørens historie er et eksempel på, hvordan en alvorlig ulykke ikke blot rammer én person, men hele familien. Men det er også en fortælling om vilje, livsmod og om at turde søge nye oplevelser - selv når livet har sat rammer, man ikke selv har valgt.

Privat foto: Stig Langvad.

TAI som hjælpemiddel

Mange mennesker med rygmavsskade får i dag afslag på at få bevilget TAI-udstyr som hjælpemiddel – selvom det burde være muligt. Derfor er det afgørende at ansøge kommunen på den rigtige måde og med de rigtige formuleringer, så man kan komme i betragtning efter reglerne i serviceloven.

borger.dk

Forskning fra Aarhus Universitetshospital, Skejby, dokumenterer tydeligt, at over 50 % af mennesker med rygmavsskade med fordel kunne overveje at ændre afføringsregime. For mere end 25 % vil overgangen til transanal irrigation (TAI) være en oplagt og succesfuld løsning. Alligevel viser en undersøgelse fra RYK i 2019, at kun 12 % bruger TAI i Danmark. Der er derfor et stort forbedringspotentiale blandt mennesker med rygmavsskade, som vil kunne få en bedre hverdag.

Af Stig Langvad,
medlem af RYK

TAI er i sin grundform ikke noget mystisk. Det handler blot om at tømme tarmen ved at pumpe vand ind i endetarmen og vente på en relativt hurtig og effektiv afføring.

Når så få benytter sig af TAI, på trods af dets dokumenterede effekt og potentiale for at forbedre hverdagen for rygmavsskadede, er det påfaldende. En del af forklaringen skal formentlig findes i, hvem

der vurderer og udskriver/bevilger – og hvem der skal betale: regionen eller kommunen? Dette spørgsmål skaber generel usikkerhed og er særligt problematisk i Region Syddanmark og Region Midtjylland. Der er med andre ord ikke lighed på tværs af landet.

Traditionelt har TAI været opfattet som en del af behandlingen i hospitalsvæsenet, men i takt med udbredelsen er TAI i stigende grad blevet forsøgt ansøgt som et hjælpemiddel i kommunerne. Det rejser spørgsmålet: Er TAI behandlingsudstyr eller et hjælpemiddel, der i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse?

Desværre viser erfaringerne, at det ofte er svært at få TAI bevilget som kommunalt hjælpemiddel efter servicelovens § 112 – selvom det netop principielt burde høre hjemme her. Flere med rygmavsskade har oplevet afslag på deres ansøgninger, og det virker næsten som om, det er blevet sværere og sværere. Egentlig burde det være relativt nemt og klart, hvem der skal og kan udskrive TAI eller bevilge det som hjælpemiddel. Det skulle fremgå af det såkaldte afgrænsningscirkulære, som fordeler ansvaret mellem regionen og kommunen,

men i virkeligheden har cirkulæret skabt mere forvirring end afklaring.

For at forbedre chancerne er det vigtigt at skrive ansøgningen korrekt og undgå ord, der kan misforstås.

Det vigtigste ord, man skal undgå, når man skriver til kommunen eller taler med sin sagsbehandler, er "behandling". En rygmavsskade er uhelbredelig og kan ikke behandles. Derfor er det afgørende at fremhæve, at TAI ikke er behandling, men et hjælpemiddel til at afhjælpe skadens følger og i væsentlig grad lette den daglige tilværelse.

Man skal dokumentere, hvordan TAI i væsentlig grad kan lette dagligdagen. Det handler om at vise, hvordan det skaber forudsigelighed, sikkerhed og social og personlig tryghed – og dermed muliggør deltagelse i uddannelse, arbejde, sociale og kulturelle aktiviteter. Det kan også reducere tidsforbruget ved og antallet af toiletbesøg, praktisk hjælp og vask, og øge den individuelle selvstændighed. Her skal man være relativt konkret. Nogle går f.eks. på toilettet 2, 4 eller måske 5 gange om dagen for at forebygge uheld, men vil kunne overgå til

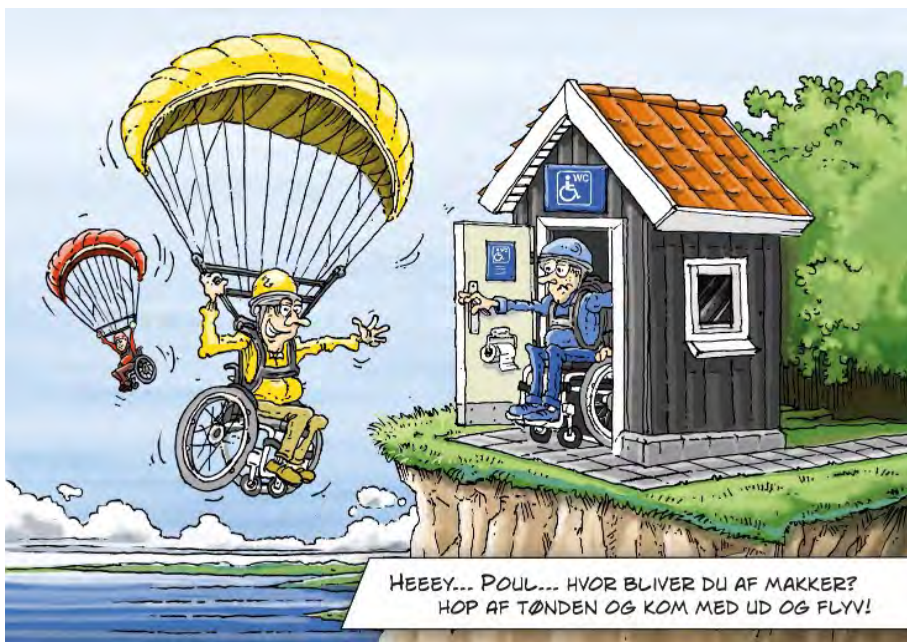
1 gang dagligt. Nogle har måske brug for hjemmehjælp flere gange dagligt, men vil kunne nøjes med 1 gang efter overgangen til TAI. Nogle tør ikke forlade deres hjem for at studere eller arbejde, fordi de frygter uheld i samvær med studiekammerater eller kollegaer. Når man bruger TAI, bliver man mindre afhængig af offentlige handi-captoiletter. Det gælder om at fortælle om den individuelle positive effekt.

Det skal fremgå, at TAI er noget, man eventuelt er udredt i forhold til, forventer at bruge dagligt eller flere gange om ugen, og at det er et varigt behov.

Selvom visse dele af TAI-udstyret måske kan opfattes som behandlingsudstyr, så er det den samlede løsning, der tæller. Så hvis den samlede løsning og dens basiselementer har til formål at afhjælpe følgerne af en rygmarvsskade i hverdagen, så er der tale om et hjælpemiddel, uanset om noget i den samlede løsning kan betragtes som behandlingsudstyr.

Det er også, efter min mening, en udbredt misforståelse, at TAI automatisk er behandling, blot fordi man f.eks. udredes og oplæres på et hospital. Det er virkningen i dagligdagen, der tæller – ikke hvor man har hørt om TAI, eller har lært at bruge det. Denne holdning bestyrkes af, at flere kommuner tilbyder oplæring gennem hjemmesygeplejen eller patientskoler. TAI kræver ingen løbende lægefaglig opfølgning. Faktisk viser erfaringer fra Holland, at hvis man bliver oplært hjemme, så bliver effekten på den lange bane bedre.

Der er næppe grundlag for at vurdere TAI som et forbrugsgode eller en

Tegning: John Ø. Kristensen.

merudgift efter servicelovens § 100. TAI er et specialiseret hjælpemiddel, der retter sig mod personer med en konkret funktionsnedsættelse.

Tidligere har Ankestyrelsen forsøgt at tage principiel stilling til, hvem der skal betale for TAI – region eller kommune – men afgørelsen er trukket tilbage. Der findes dog to principafgørelser (44-18 og 4-24), som ikke handler om TAI specifikt, men som kan anvendes analogt. Og vi skal nok ikke forvente en specifik principiel afgørelse fra Ankestyrelsen om TAI, når vi har de to andre.

Det virker samtidig ulogisk, at TAI ikke skulle kunne bevilges som hjælpemiddel på linje med engangskatetre, som de fleste

med rygmarvsskade får bevilget uden problemer, og ofte på anbefaling fra og med oplæring på hospitalet.

For mennesker med rygmarvsskade vil det være helt naturligt at blive udredt og oplært på Bodil Eskesen Centeret, Vestdansk Center for Rygmarvsskade eller et andet sted med særlig ekspertise og herefter ansøge om TAI ved den kommunale sagsbehandler, på kommunens hjemmeside eller på Borger.dk.

Her kan man finde en elektronisk skabelon til sin ansøgning. Nogle gange kan det være godt at kunne henvise til den sundhedsperson, som har lavet udredningen og stået for afprøvningen, så de med din tilladelse kan efterspørge yderligere oplysninger.

Er du indlagt på VCR i Viborg?

Har du brug for advokatbistand i din personskadesag?

Så kommer jeg gerne på VCR til et uforpligtende første møde, helt omkostningsfrit for dig.

ADVOFAIR

Tlf.: 71 745 795

advofair@advofair.dk

www.advofair.dk

Solveig Værum Nørgaard
Advokat

Tips & Tricks

Styr dine persienner via telefon eller stemme

Med Nova by Leafi får du nem integration med Amazon Alexa eller Google Home, så du kan styre dine persienner med stemmen.

Nova oplades via USB og holder sig kørende i op til et år. Den er enkel at installere, kræver ingen værktøj, og skader ikke dine persienner eller vægge! Du kan bruge dine gamle persienner.

Den er kompatibel med både iOS og Android.

Tjek hjemmesiden for inspiration.

<https://www.leafihome.com/>

Ny camping-seng med justerbare ben – perfekt til dig!

Denne campingseng giver dig mulighed for at justere benenes højde, så du kan tilpasse sengen efter dine behov. En stor fordel, da det gør det nemt at forflytte sig uden problemer – uanset hvor du er.

Komfort, fleksibilitet og frihed – alt i én seng! Set hos Effektlageret i Horsens.

www.effektlageret.dk/shop/305-liggeunderlag--senge

Kamerastativ for kørestolsbrugere

Et innovativt kamerastativ designet til kørestolsbrugere giver mulighed for at tage billeder og optage video med stabilitet og frihed. Stativet fastgøres på kørestolen, så brugeren kan bevæge sig frit og samtidig have fuld kontrol over kameraet. Et praktisk hjælpemiddel for øget uafhængighed.

Set hos www.robotek.no

Whirlpool lancerer Spin&Load Rack til opvaskemaskiner

Whirlpool har introduceret Spin&Load Rack, et 360-graders roterende tilbehør designet i samarbejde med United Spinal Association. Det gør det muligt for personer med funktionsnedsættelse at få nem adgang til hele den nederste opvaskerbakke uden at skulle strække sig eller flytte opvasken rundt. Tilbehøret kan betjenes med én hånd.

Produktet er udviklet med input fra brugere og er tilgængeligt for 149 USD. Spin&Load Rack passer til alle 24-tommer Whirlpool opvaskemaskiner fra 2018 og frem.

Læs mere på Whirlpool.com.

Børn og unge rammes hårdt, når en forælder eller søskende får en skade

Et nyt dansk registerbaseret studie, publiceret i det amerikanske tidsskrift *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, dokumenterer betydelige konsekvenser for børn og unge, hvis forældre eller søskende rammes af en erhvervet hjerneskade (ABI) eller rygmarvsskade (SCI).

Af Helle Schmidt

Studiet er udført af et forskerhold bestående af Mia Moth Wolffbrandt og Fin Biering-Sørensen fra Rigshospitalet/ Universitetet i København, Marie Kruse fra Syddansk Universitet samt Trine Schow og Anne Norup.

Ved hjælp af danske registerdata har forskerne fulgt over 111.000 børn og unge, der var mellem 0 og 17 år, da en forælder eller søskende blev ramt af skade, og sammenlignet dem med en kontrolgruppe på mere end 2 millioner børn uden tilsvarende oplevelser.

Konklusionen er klar: Disse børn opnåede gennemsnitligt lavere karakterer ved afgangseksamen i 9. klasse, havde mindre sandsynlighed for at starte og gennemføre en ungdomsuddannelse, og senere i livet oplevede de oftere langtidssygemeldinger samt en øget risiko for førtidspension. Studiet viser også, at de sjældnere etablerer egen familie og har større risiko for skilsmisse inden 26-årsalderen.

Hvorfor betyder det blandt andet noget for RYK?

Børn af forældre med rygmarvsskade vil kunne genkende flere af disse udfordringer, studiet peger på. Når en forælder rammes af en rygmarvsskade, ændres hverdagen markant – både praktisk, følelsesmæssigt og økonomisk.

Mange børn bliver tidligt konfronteret med omsorgsopgaver, bekymringer og et anderledes familieliv, hvilket kan påvirke deres muligheder og trivsel langt ind i voksenlivet.

Resultaterne understreger med skræmmende klarhed, at børn og unge, der oplever alvorlig skade hos nærstående, ofte betaler en høj pris – både helbredsmæssigt, socialt og uddannelsesmæssigt. Det er en påmindelse om, at vi både som samfund og som patientorganisation har et ansvar: At se disse børn og unge, støtte dem målrettet, og sikre, at de ikke mister fremtidige muligheder.

RYK vil følge op på studiet og støtte arbejdet for, at de nødvendige støtteindsatser bliver sat i værk – så børn og unge, der oplever skade tæt på, får bedre forudsætninger til at komme godt videre.

[LÆS HELE ARTIKLEN HER](#)

doi.org/10.1016/j.apmr.2025.06.004

INVITATION

til børn og unge
fra organisationen
LIVSKRAFT

Når livet ind imellem bliver svært fordi sygdom eller skader flytter ind - er det godt med en ven, der forstår.

**Camp Unite – gratis
camps for børn og
unge med sygdom tæt
inde på livet – en uge
med fællesskab, sjov
og forståelse for deres
livssituation.**

Af Helle Schmidt
Foto: Udlånt af Livskraft

Når en forælder bliver alvorligt syg, eller man mister en forælder til sygdom, kan livet pludselig føles både utrygt og ensomt. Camp Unite er et gratis tilbud til unge mellem 12 og 17 år, hvor man møder andre i samme situation – og opdager, at man ikke står alene.

At vokse op med sygdom eller en kronisk skade tæt inde på livet er en erfaring, som kan være svær at dele med andre. Det kan være en forælder, der er alvorligt syg eller som har fået en skade, det kan være en forælder, man har mistet – eller at man selv lever med en kronisk sygdom eller skade.

For nogle er det måske en søskende, der er ramt. Uanset situationen kan det føles ensomt, fordi omgivelserne ofte ikke forstår, hvad man går igennem.

Camp Unite er en del af organisationen LIVSKRAFTs psykosociale rehabiliteringsprojekter. Campen henvender sig til unge mellem 12 og 17 år og samler deltagere fra hele landet. Her møder man andre, som har oplevet noget lignende, og man får mulighed for at dele erfaringer, udfordre sig selv og opdage nye styrker.

Lift Activ

Løfter dig til nye højder

Det justerbare sæde kan hæves med op til 30 cm og gør det muligt for brugeren at komme i øjen- og arbejdsøjde svarende til en person på 175 cm.

Kørestolseksperter ApS
Tlf: 8980 3398
E-mail: admin@koerestolseksperter.dk
www.koerestolseksperter.dk

Showroom
Farvervej 12, Viborg
Hvidkærvej 39, Odense
Lunikevej 44A, Greve

SKAL DIN ANNONCE MED?

Kontakt Stibo Complete Mediaservice
Kasper Kristensen

+45 76 10 11 44
@ kakr@stibo.com
stibocomplete.com

**ANNONCE DEADLINE TIL RYK 04-2025
ER DEN 20. OKTOBER 2025.**

LOPPEFRØSKALLER

I KAPSLER ELLER SOM VELSMAGENDE SPRØDT DRYS

Besvær
med maven?

Tlf.: 75 555 777 · info@biodanepharmacom · www.biodanepharmacom

En organisation med stærke rødder

LIVSKRAFT blev grundlagt i 2015 af de to læger Rasmus Thøger Christensen og Heidi Kristine Støve, som begge har forsket i børnekræft og har mange års erfaring som frivillige på internationale camps. Organisationen arbejder ud fra principperne om *Terapeutisk Rekreation*, der gennem fire faser – udfordring, succes, refleksion og opdagelse – styrker deltagernes selvværd, selvtillid og evne til at håndtere livets udfordringer.

Siden begyndelsen har LIVSKRAFT udviklet en række camp- og mentorprogrammer for børn og unge i forskellige livssituationer. Camp Unite blev introduceret i 2021 for unge, der har mistet en forælder, og i 2023 fulgte en version for unge med sygdomsramte forældre.

” At vokse op med sygdom eller en kronisk skade tæt inde på livet er en erfaring, som kan være svær at dele med andre.

Konceptet rummer også plads til unge med kronisk sygdom eller skade – herunder børn af rygmarvsskadede – som kan have stor gavn af et ophold i et trygt fællesskab med ligesindede.

LIVSKRAFT tilbyder også andre camps for børn, unge og familier, der er berørt af sygdom – og fælles for dem alle er, at de er gratis, trygge og fulde af fællesskab. Se mere på deres hjemmeside: <https://www.livskraftcenter.dk>

Mere end en sommerlejr

På Camp Unite er programmet en blanding af sjove aktiviteter, fællesskab og tid til refleksion. Aktiviteterne er designet, så deltagere oplever succes, udfordrer sig selv og opbygger mod og

handlekraft. Samtidig skabes der et stærkt netværk, hvor man kan dele tanker og erfaringer, som ellers kan være svære at sætte ord på derhjemme.

Mange deltagere fortæller, at campen har givet dem nye venner, større mod på hverdagen og en følelse af at blive set og forstået.

Gratis deltagelse – kun transporten betales

Camp Unite er gratis at deltage i, bortset fra transport til og fra campen. Campen afholdes nær Ribe i Sønderjylland, og deltagerne kommer fra hele landet.

Alle aktiviteter drives af frivillige, der er nøje udvalgt og trænet, så både tryk og kvalitet er i top.

For børn og unge, der har oplevet sygdom eller skade tæt på livet, kan Camp Unite være et vendepunkt. Her kan man få et frirum, finde ny energi og opdage, at man ikke står alene.

Fællesskab gør stærk.

En snak med en god ven løser meget.

Gode netværk gør en verden til forskel.

LIVSKRAFTS MÅL

Det er vores vision at udbrede vores projekter til flere målgrupper. Vi er af den overbevisning, at børn og unge med andre sygdomme (herunder kroniske) samt deres familier ligeledes kan have stor gavn af et campophold/mentorprogrammer i forsøget på at leve det gode liv på trods af sygdom. Det er håbet, at de berørte ansføres til også at se sygdomsforløbet som en styrke; ikke som en hindring.

LIVSKRAFT har også et langsigtet mål om, at campene skal være en integreret del af sundhedsvæsenets tilbud om rehabilitering. Derfor har vi også et ønske om at forske i campens effekt både på kort og lang sigt.

LIVSKRAFT

LIVSKRAFTS CAMP UNITE FOR UNGE, DER HAR MISTET EN FORÆLDER

finder sted fra søndag den 12. oktober til onsdag den 15. oktober 2025 (i efterårsferien) nær Ribe.

Læs mere om campen her: https://linktr.ee/Camp_Unite.mistet_foraelldre

Tilmeldingslink: http://www.livskraftcenter.dk/tilkendegivelse_campere_camp_unite#9232

LIVSKRAFTS CAMP UNITE FOR UNGE, DER HAR SYGE/SKADEDE FORÆLDRE

finder sted fra torsdag den 16. oktober til søndag den 19. oktober 2025 (i efterårsferien nær Ribe)

Læs mere om campen her: https://linktr.ee/Camp_Unite.syge_foraelldre

Tilmeldingslink: http://www.livskraftcenter.dk/tilkendegivelse_campere_camp_unite-1#10488

LIVSKRAFTS CAMP VITA

for familier med børn mellem 6 og 12 år, der har en kronisk sygdom eller skade, samt deres søskende og forældre.

Læs mere om campen her: https://www.livskraftcenter.dk/campere_camp_vita

FOTOS FRA

SOMMERKURSUS 2025

En uforglemmelig uge

Uge 30 på Egmont Højskolen var simpelthen en fest!

Af Helle Schmidt

Foto: Anne Lerche, Nicolai Holm, Jette Poulsen og Helle Schmidt

En uge fyldt med masser af energi, grin, fantastisk fællesskab og nye oplevelser, der gav os alle noget at tage med hjem – både i kufferten og i hjertet. Vi havde så mange tilmeldte, at vi måtte sende hele 30 personer videre til ventelisten – det siger alt om, hvor populært dette sommerkursus er!

Takket være alle vores fantastiske deltagere, undervisere, frivillige og støtter, blev det en uge, vi aldrig vil glemme. Fra sjove workshops og inspirerende aktiviteter til hygge, dans og masser af smil.

Lad billederne tale for sig selv – de er fyldt med den samme energi og glæde, vi mærkede hele ugen. Vi kan næsten ikke vente med at gøre det hele igen næste år!

Er det ok, at du er generet af din dropfod?

Med fokus på individuelle og optimale løsninger har vi en helt ny generation af dropfodsskiner, der netop kan afhjælpe din type dropfod optimalt. Ingen dagligdag eller dropfod er ens – derfor er vi også eksperter i energilagrede kulfiberskiner, skinner til bilkørsel og computerstyrede elektriske dropfodsstimulatorer FES.

Bandagist Jan Nielsen – En verden fuld af muligheder

Kontakt os for information eller se www.bjn.dk
– Vi vil så gerne dele vores viden!

Bandagist Jan Nielsen A/S • 33 11 85 57 • klinik@bjn.dk • www.bjn.dk

**VIL DU MED
UD PÅ NYE
OPLEVELSER**

Egmont Højskolen
www.egmont-hs.dk

TAK

fra formanden

Kære allesammen,

Vi nærmer os slutningen på en uge, der på mange måder har været mere end bare et kursus – det har været en lille verden i sig selv. En verden fyldt med fællesskab, udvikling og inspiration – alt sammen i trygge, kærlige rammer.

Der er blevet grinet, lært, delt, sunget, danset – og ja... jeg faldt faktisk ud af min stol.

Ikke fordi den var ustabil. Ikke fordi nogen skubbede.

Men fordi jeg – i et anfald af meget lidt koordineret entusiasme – absolut ville være den første fremme til kanosejlsadsen.

Det lykkedes ikke.

Til gengæld opnåede jeg noget andet:

Jeg blev et levende eksempel på, at "det handler ikke om at komme først – men om at blive samlet op med stil."

Så hvis nogen skulle være i tvivl, så har jeg et lille konkurrencegen, især når der lugter af vand, eventyr... og en mulighed for at vinde over de andre.

Så ja – jeg kom ikke først.

Men jeg kom fladt.

Og det, mine venner, er også en form for ankomst.

Men det fine er, at her på sommerkursus falder vi ikke alene. Vi bliver samlet op – med grin, varme og den slags blik, der siger: "du er ikke den første – og du bliver ikke den sidste!"

Og det er måske det allersmukkeste ved det her sted:

At vi rummer hinanden.

Vi hjælper hinanden.

Vi griner med – og aldrig af.

Børne- og Ungehjælperne – vores skjulte stjerner (og tålmodige helte)

Vi ved det godt:

At være ansvarlig for en hel flok børn og unge på sommerkursus – det er ikke som et eventyr om Askepot. Det er mere som at befinde sig midt i Terminator 4... 5... og 6 – på én gang.

Med Lego under fødderne, konflikter i luften og 20 stemmer der alle råber "MIG FØRST!"

Og alligevel – alligevel – formår I at holde roen.

I samler børn op, griner med dem, trøster dem, trækker vejret dybt (nok flere gange om dagen), og skaber et fællesskab, som vi andre voksne kan misunde.

I har været tålmodige, kreative, handlekraftige – og ret tydeligt i rigtig god form.

Og vigtigst af alt:

I har givet børn og unge følelsen af at høre til – at være vigtige.

Af at blive set og hørt – uanset om man er glad, træt, ked af det, eller bare har brug for en at være stille sammen med et øjeblik.

Det I har gjort denne uge, kan ikke måles i programflader eller planlagte aktiviteter – det kan kun mærkes. I hjertet. Og det gør det.

TUSIND TAK.

Barpersonalet – og visdom fra 'Skrot til Hot'

Og så må vi ikke glemme vores fantastiske barteam!

Ny som gamle – I har været på dag og nat.

Tak for at skabe hygge, grin, lækre drinks og gode snakke. I har på jeres helt egen måde sørget for, at fællesskabet også blomstrer om aftenen – med lige dele snak og cocktail.

Jeg vil gerne citere en kursist, der på faget "Fra Skrot til Hot" sagde noget, som faktisk opsummerer meget godt, hvad vi har oplevet i baren – og på kurset i det hele taget:

"Vi skal lave et skilt til baren, hvor der står UNIVERSITETET – for man bliver bare så klog som tiden går."

Og det er måske rigtigt. Når man får lov til at være nysgerrig, lyttet til og lidt fjollet – så bliver man både klogere og gladere.

Tak fordi I skabte rummet til det og jeres fantastiske indsats – det går lige i hjertet.

Instruktører, hjælpe-lærere og RYK-hjælper

I har gjort noget, der faktisk burde skrives ind i pædagogiske lærebøger:

I har gjort undervisning til noget, man faktisk glædede sig til.

Ikke på den der "jeg glæder mig til det er overstået"-måde.

Men fordi I skabte rum, hvor vi kunne udvikle os, uden at skulle bevise noget.

Hvor vi kunne prøve noget nyt, uden at skulle kunne det hele på forhånd.

Hvor fejl bare var en del af rejsen – og grin ofte fulgte med.

Det er ikke alle steder, man tør række hånden op eller give sig i kast med noget helt nyt.

Men det gjorde vi her – fordi vi vidste, at I stod klar.

Med et blik der siger: "kom bare – jeg hjælper dig igennem det."

Nogle af jer har undervist.

Nogle har støttet fysisk eller praktisk.

Andre har været det nærvær og den ro, der gjorde det muligt at tage næste skridt.

Men fælles for jer alle er, at I ikke bare har været hjælpere – I har været medskabere.

Af tryghed, udvikling og personlige gennembrud.

I har løftet os – både fagligt og menneskeligt – og I har gjort det med overskud og varme.

Altid med respekt.

Altid med overskud.

Altid med den der særlige energi, der gør at man tør bede om hjælp.

Tusind tak for jeres indsats.

Coloplast, Qufora og Specialhospitalet – vores støttende fundament

En kæmpe stor tak til Qufora, Coloplast, og Specialhospitalet.

Tak fordi I støtter RYK og RYKs sommerkursus – og gør det muligt at skabe de her trygge, inspirerende rammer.

Tak for jeres mangeårige engagement og for at stå sammen med os – ikke kun i praktisk støtte, men også i troen på, at livskvalitet og udvikling går hånd i hånd.

Vi glæder os til at fortsætte det gode samarbejde.

Kursusledelsen og planlægningsgruppen – jeres arbejde kan ikke måles i excel-ark alene

Men sådan et sommerkursus kommer jo ikke af sig selv.

Det er resultatet af måneder med planlægning, koordinering og kæmpemæssig indsats bag kulisserne.

Så lad os tage et øjeblik til at rette en kæmpe stor tak til kursusledelsen og planlægningsgruppen. Inden vi alle sad her og sang, grinte og faldt ud af kørestole i ren iver – så var der nogen, der sad med mails, skemaer, specialkost, rutevejledninger og detaljer, man ikke anede, man skulle tage stilling til.

At planlægge sådan et kursus er ikke bare et puslespil – det er et 3000-brikkers motiv med halve brikker og ændringer i sidste øjeblik.

I har lavet noget, der er så meget større end jer selv.

I har givet os en uge, hvor vi har følt os set, løftet og støttet – uden at vi har tænkt over alt det, der krævede for at få det til at ske.

Og det er måske det største compliment man kan få som arrangør.

For vi ved godt, at I har slæbt rundt på deltagertister, sovet for lidt, ringet til leverandører og håndteret pludselige ændringer som ninjaer i Excel og Teams.

Tak for alt det, vi ikke har set – og alt det, vi kun har mærket i form af tryk og flow.

Vi skylder jer en kæmpe tak for, at I er kantbrikkerne i vores fælles puslespil.

Tak til Egmont Højskolen, en base med sjæl

Og en særlig tak skal lyde til Egmont Højskolen, som endnu en gang har lagt hus, hjerte og hænder til vores sommerkursus.

Her bliver vi mødt af noget, der er mere end gode faciliteter – vi bliver mødt af et mindset.

Et sted, hvor man ikke skal forklare sig – hvor tilgængelighed og rummelighed ikke er noget ekstra, men en naturlig del af hverdagen.

I har sørget for rammer, hvor vi kunne være trygge, frie og sammen.

Hvor hjælpen ikke er langt væk – og hvor man aldrig føler sig til besvær.

FOTOS FRA

SOMMERKURSUS 2025

Ny artikel om land/by-ulighed ved Rygmarvsskade

I en ny artikel, "Rural-urban living with spinal cord injury – impact on health, quality of life and integration: Experiences from Denmark", har VCR (Videnscenter for Rygmarvsskader) i samarbejde med docent Bodil B. Noe undersøgt de markante geografiske forskelle i livsvilkårene for personer med rygmarvsskade i Danmark.

Af Helle Schmidt

Artiklen belyser, hvordan både sundhed, livskvalitet og muligheder for integration varierer betydeligt mellem personer, der bor i landdistrikter og dem, der bor i byerne.

Selv inden for det danske velfærdssystem, hvor der generelt er fokus på lighed, viser forskningen, at personer med rygmarvsskader i landdistrikterne ofte står over for større udfordringer end dem, der bor i byerne. Ulighederne kan ses i forhold til adgang til specialiseret behandling, rehabilitering og sociale støtteordninger, samt mulighederne for aktiv deltagelse i samfundet.

Artiklen, som nu er frit tilgængelig i tidsskriftet Social Science & Medicine, giver værdifulde indsigter i, hvordan geografiske faktorer kan have en betydelig indflydelse på de livsvilkår, personer med rygmarvsskader oplever. Denne forskning understøtter behovet for at adressere de eksisterende forskelle og skabe mere ensartede vilkår for alle borgere, uanset hvor de bor.

Den nye artikel kan læses gratis og er et vigtigt bidrag til diskussionen om lighed og tilgængelighed af ressourcer for personer med rygmarvsskader i Danmark.

Tillykke til de nyuddannede forbedringsvejledere i neurologi

Den 18. juni 2025 var en stor dag for VCR's nyuddannede forbedringsvejledere, som præsenterede deres imponerende forbedringsarbejde. Det var et højdepunkt i deres uddannelse og et skridt fremad i Neurologisk Klinik og afdelingens arbejde med at styrke brugen af forbedringsmodellen.

Af Helle Schmidt

Vore nyuddannede forbedringsvejledere omfatter et stærkt team bestående af:

- **Pia H.**, sygeplejerske ved Neurologisk Klinik
- **Birgitte**, ergoterapeut ved Neurologisk afdeling
- **Susanne**, fysioterapeut ved Vestdansk Center for Rygmarvsskade (VCR)
- **Marianne**, sygeplejerske ved VCR
- **Karen Marie**, fysioterapeut ved VCR
- **Michelle**, sygeplejerske ved VCR

Med disse dygtige og engagerede fagfolk ombord er Neurologisk afdeling nu endnu stærkere i arbejdet med at implementere og videreudvikle forbedringsmodellen i den daglige praksis.

Forbedringsvejlederne har alle gennemgået en krævende uddannelse, hvor de har fået indsigt og redskaber til at anvende forbedringsmodellen effektivt i arbejdet med patienter. Deres arbejde har fokuseret på at

identificere og implementere konkrete forbedringer i patientforløb, som vil optimere kvaliteten af behandlingen og den samlede patientoplevelse.

Det er et skridt i den rigtige retning mod at sikre, at neurologiske patienter får den bedst mulige behandling og pleje.

Nu står et engageret og kompetent team klar til at gøre en forskel i praksis.

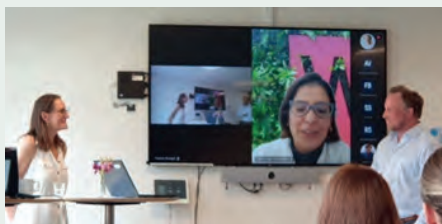
Stort tillykke til alle de nyuddannede forbedringsvejledere! Det bliver spændende at se de positive resultater af deres arbejde og den værdifulde indflydelse, de vil have på fremtidens behandling.

Foto udlånt fra VCR

Stort tillykke til PhD Susanne Lillelund – ny pioner indenfor robotassisteret rehabilitering

VCR kunne den 23. juni 2025 ønske Susanne Lillelund et stort tillykke med hendes imponerende præstation. Hun forsvarede med succes sin ph.d.-afhandling med titlen: *"Robotassisteret intervention (ROBERT)® for at forbedre muskelstyrken i hoftebøjemusklerne efter rygmavsskade."*

Af Helle Schmidt

Susanne Lillelund. Foto udlånt fra VCR

Susanne Lillelunds forskning har været banebrydende i arbejdet med at udvikle rehabiliteringsstrategier for personer med rygmavsskader. Hun har fokuseret på at bruge robotassisterede interventioner

som et værktøj til at forbedre muskelstyrken i hoftebøjemusklerne, som ofte er stærkt svækkede efter en rygmavsskade. Dette område af rehabilitering er ofte en udfordring, da den neurologiske svækkelse af musklerne kan gøre det svært at genvinde styrke og funktion, hvilket påvirker livskvaliteten og uafhængigheden for de berørte.

Gennem sin forskning har Susanne Lillelund været med til at åbne op for nye muligheder for neurologisk rehabilitering ved hjælp af avanceret teknologi. Hendes arbejde med ROBERT®-systemet, som er en robotassisteret intervention, har haft en positiv indvirkning på muskelstyrken

hos patienter, og hun har bidraget til at udvikle metoder, der kan hjælpe med at genoprette funktion og forbedre livskvaliteten for personer med rygmavsskader.

VCR takker Susanne Lillelund for hendes store engagement og nysgerrighed i at arbejde mod at udvikle bedre rehabiliteringsmuligheder for rygmavsskadede. Hendes bidrag til forskning og rehabilitering har været uvurderligt, og hendes afhandling er et resultat af mange års hårdt arbejde, dedikation og videnskabelig nysgerrighed.

Det har været en stor fornøjelse at samarbejde med Susanne, og vi ser frem til at følge hendes fremtidige arbejde og den fortsatte udvikling af rehabiliteringsteknologier. Vi er overbeviste om, at hendes forskning vil have en vedvarende indflydelse på rehabiliteringen af personer med rygmavsskader.

Præcision af tå-blodtryk undersøgt i nyt specialeprojekt

Blodtryksmåling er en central del af håndteringen af kardiovaskulære komplikationer hos mennesker med rygmavsskade.

Af Helle Schmidt

Traditionelt foregår målingen på arm eller finger, men for mange personer med rygmavsskader er disse metoder ikke altid mulige eller pålidelige. I et nyt specialeprojekt gennemført på Vestdansk Center for Rygmavsskade har man undersøgt, om blodtryksmåling på tåen kan være et effektivt alternativ.

Projektet, der blev ledet af Sofie Hedegaard Kristensen som en del af hendes speciale på den Sundhedsfaglige kandidatuddannelse ved Aarhus Universitet, havde til formål at afprøve tå-blodtryk som en mulig metode til at overvåge blodtrykket hos personer med rygmavsskader.

Samarbejdspartnere på projektet inkludere overlæge Ellen Merete Hagen og fysioterapeut Jørgen Vibjerg.

Resultaterne af undersøgelsen viste, at tå-blodtrykket i gennemsnit var højere end både arm- og fingerblodtrykket. Desuden blev det i hver fjerde måling konstateret, at det ikke var muligt at få et stabilt signal fra tåen, hvilket gør metoden mindre pålidelig i visse tilfælde. På baggrund af disse resultater konkluderede forskerne, at tå-blodtryksmåling med det nuværende udstyr ikke kan erstatte de eksisterende metoder, som er mere pålidelige. Dog peger resultaterne på et relevant udviklingsområde, der kunne åbne op for yderligere forskning og teknologisk udvikling.

Dette specialeprojekt markerer et skridt i retning af at finde alternative målemetoder, som kan være til gavn for personer med rygmavsskader, hvor de nuværende metoder ikke er tilstrækkelige. Med videre forskning og teknologisk udvikling er det muligt, at tå-blodtryksmåling i fremtiden kan blive en mere præcis og praktisk metode.

Udstyr til målen af blodtryk.

Placering af blodtryk manchet på fingeren og blodtryk manchet på tåen.

Foto udlånt fra VCR

En pølsevogn er altid velkommen!

Af Jens Bo Sørensen,
formand for Rygstøtten

Sommer i Glostrup

Det er godt halvandet år siden at foreningen Rygstøtten så dagens lys. Vi har siden da haft travlt med vores arbejde for indlagte og deres pårørende på Bodil Eskesen Centret (BEC) ved Rigshospitalet Glostrup.

I højsommeren lukkes 5-dages afsnittet på BEC, og de indlagte der kan, sendes hjem på sommerferie. Pulsen på Afdeling for Hjerne og Rygmarvsskade går lidt ned, og de indlagte kan trænge til lidt ekstra liv. Det besluttede vi i Rygstøtten så at servere i form af en god klassisk pølsevogn med det hele. Nu siger jeg klassisk - vi havde faktisk skruet på blusset, og bestilt gourmet udgaven. Det fortrød vi ikke!

Vi havde regnet med ca. 50 indlagte, pårørende og mentorer. Vi blev betydeligt flere. Hvor pølsevogne er - kommer godtfolk til! På trods af regn og halvkedeligt sommervejr, så hyggede vi os med flæske-stegssandwich, bøfsandwich, pølser i flere gourmet-udgaver samt al mulig dypelse. Der var en grund til at leverandøren hed meddethele.dk.

Vi kunne både sidde indendørs i centret, eller i det lidt mere udfordrende "tørvej" under halvtaget ved BEC's skønne udendørsområde. Der var uanset rig mulighed for snak om pølsevogns-slang, dansk som-mervej, livet med rygmarvsskade eller hvad som helst. Det bliver ikke sidste gang vi hyrer en skinke-kutter og dens øgler med slam, nissearme med benskiner osv.

Tak til alle deltagere, BEC's personale og ledelse, Qufora som støttede, Christian fra meddethele.dk og de gode folk i Rygstøtten's arbejdsgruppe.

Om Rygstøtten

Rygstøtten er en forening af ansatte samt tidligere og nuværende indlagte på Bodil Eskesen Centret i Glostrup. Vi består af en mindre bestyrelse samt en større arbejdsgruppe. Desuden har vi en god gruppe støttemedlemmer. Vores opgave er at informere, underholde og give mulighed for erfaringsudveksling gennem forskellige aktiviteter for de indlagte patienter med rygmarvsskade, og til tider også deres pårørende. Rygstøtten's aktiviteter foregår efter træningstid og dækker alt fra foredrag, fester, handicapsport, musikaftener m.v. Vi inviterer gerne mentorer med til vores arrangementer, og håber som sagt således, at støtte den sociale og mentale del af rehabiliteringen.

Navnet på foreningen blev Rygstøtten, eftersom vores arbejde støtter rehabiliteringen på BEC. Desuden ønsker vi at vores arrangementer kan være et afbræk for den enkelte i en træningsorienteret dagligdag. Rygstøtten er den pude der giver rehabiliteringen lidt ekstra komfort. Alt sammen noget der støtter den indlagtes tilbagevenden til et godt nyt liv.

Derfor tilføjer vi også foreningens slogan; tilbage til et nyt liv. Dette er jo ganske beskrivende for hvad der foregår i BEC. Og det er det som Rygstøtten's arbejde prøver at støtte.

Rygstøtten er en såkaldt almindelig forening. Vores udgifter betales af midler fra vores fondsansøgninger, sponsorindtægter, gaver, medlemskab samt lidt egenbetaling ifm. aktiviteterne. Foreningen er administrativt og økonomisk uafhængig af Bodil Eskesen Centret, men vi samarbejder naturligvis på tætteste hold. Støt os gerne via MobilePay 202014 og besøg rygstotten.org.

Rygstøtten's arbejdsgruppe mødes den 2. tirsdag kl. 14.00 i hver måned i dagligstuen på afsnit 641 på Bodil Eskesen Centret. Indlagte, pårørende og personale er velkommen.

RYK inviterer til kørestolsbasket på BEC, Glostrup for alle – vi har brug for DIG!

Er du klar til et efteråret med masser af action?

Af Helle Schmidt

Vi startede op igen med kørestolsbasket på BEC Glostrup i Multihallen den 14. august, og vi håber, at du vil være med!

Vi spiller hver torsdag fra 15.00-17.00.

Vi har brug for flere spillere på holdet, og vi håber, du har lyst til at give det en chance. Det er rolig opstart, og alle kan være med – du spiller i din egen stol og i et tempo, der passer til alle.

Så hvis du har lyst til at prøve kræfter med kørestolsbasket, lære noget nyt og få en god omgang motion, så kom og vær med! Det er både sjovt og socialt, og vi glæder os til at se flere nye ansigter på holdet. Der er også mulighed for at komme og kigge på, så man kan se, om det er noget for en.

"It's always a good time to begin"

Dato: 14. august 2025
kl. 15.00-17.00

Sted: Multihallen, BEC
Rigshospitalet Glostrup, Valdemar
Hansensvej 23, Glostrup.

Kontaktperson Jette Poulsen:
jettep2001@hotmail.com

**Kom og vær med
- vi håber at se dig!**

Får du magasinet med posten – men læser det kun online?

Hvis du foretrækker at læse RYKs magasin digitalt og ikke har brug for den trykte udgave, vil vi i bestyrelsen meget gerne høre fra dig.

Ved at fravælge den fysiske version er du med til at spare både papir, porto og penge – og samtidig skåner vi miljøet.

Vil du nøjes med den digitale version?

Så kontakt DHF's sekretariat på tlf. +45 39293555 og giv besked.

Det tager kun et øjeblik – og gør en stor forskel.

Tak for hjælpen!

Smukfest 2025

blev en *skuffelse* for dem, der skulle bo i handicapcampen

Smukfest er mere end musik – det er fællesskab og tryghed. Men i år ramte skuffelsen de mange festivalgæster med handicap, da beslutningen om at flytte handicapcampen blev taget uden inddragelse af dem, det handler om.

Tekst og foto: Helle Schmidt

Flytningen af handicapcampen kom som et chok. Rygmarvsbrokforeningen, som har mange års erfaring med at skabe tilgængelige festivaler, blev ikke hørt. Det gjorde flytningen til en hovsa-løsning, som overskyggede festivaloplevelsen.

Den nye placering af campen lå langt fra rygmarvsbroklejren og var præget af larm og usikkerhed. For mange var det simpelthen for svært at finde ro og tryghed. Der var heller ikke plads nok, hvilket resulterede i, at man gav lov til at sætte telte op på en brandvej.

” Mange fra handicapcampen valgte at tage hjem, fordi det blev for meget...

Det er grotesk, at en hoppeborg blev prioriteret over en velfungerende handicapcamp. Smukfest burde have haft fokus på at sikre

rammerne for dem, der har mest brug for støtte.

Der er ingen tvivl om, at Smukfest har gjort gode tiltag i Bøgeskoven, men uden de rette rammer og faciliteter fungerer det ikke. For dem, der blev i Rygmarvsbroklejren, var adgangen til toiletter og bedefaciliteter dog stadig i orden, hvilket gav en smule tryghed.

” Selv om Rygmarvsbroklejren var lidt bedre, savnede vi fællesskabet og trygheden...

De frustrationer og bekymringer, deltagerne havde, blev ikke mødt med forståelse. Trods flere henvendelser til ledelsen blev der ikke lyttet til deres behov.

” Jeg håber, at Smukfest forstår, at årets festival ikke var en god oplevelse for en gruppe, de ellers praler af at støtte...

For at Smukfest kan være inkluderende for alle, er det afgørende, at beslutningstagerne lytter til dem, det handler om. Rygmarvsbrokforeningen har mange års erfaring og deres viden bør inddrages i planlægningen fremover.

RYK kontaktede Smukfests ledelse med det samme, men blev mødt af manglende lydhørhed. Vi har gentagne gange opfordret ledelsen til at indkalde til et møde, så de kan få input fra dem, der har erfaring med festivaler for mennesker med handicap og de brugere, som det hele handler om i et håb, at der vil blive lyttet.

” For at behandle alle ens, skal man behandle alle forskelligt....

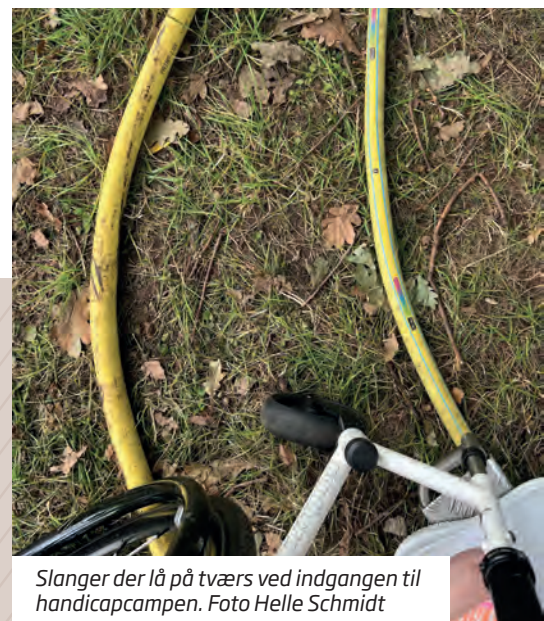
Jeg håber, Smukfest vil tage læring fra 2025 og sikre, at alle kan føle sig inkluderet på næste års festival.

Jette og Helle i silende regn.
Foto William Christiansen

Mini-crossoverne er dem der gør det muligt at komme rundt i skoven.
Foto: Helle Schmidt

Slanger der lå på tværs ved indgangen til handicapcampen. Foto Helle Schmidt

Anne og Helle på tur med hjælpemotorer.

Hygge i lejren.

Med crosserne kan man deltage på lige fod.

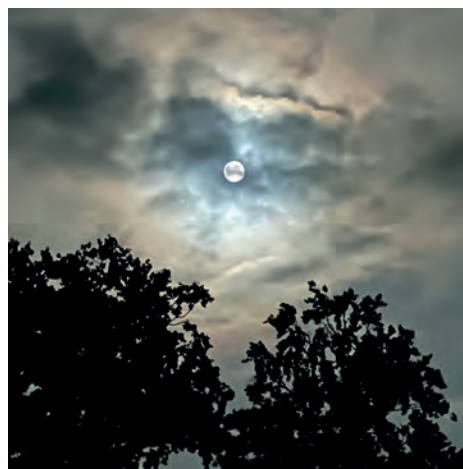
Tid til en stille stund.

Smukfest-armbånd.

Udsigt fra rampen.

Fuldmånen kunne noget.

Claus Bjarne på rampen i højt humør.

En flok af festivaldeltagerne.

Jens og Helle tog en slapper i Sherwood.

Jette Poulsen og Annette Norring i en hyggestund.

Trods udfordringer blev det også til lysglimt

Selvom Smukfest 2025 bød på mange udfordringer for deltagerne i handicampen, var der øjeblikke af lys og fællesskab i Rygmarvsbroklejren.. En af de uforglemmelige stunder kom, da fx Nik & Jay indtog scenen og fik tankerne til at flyve og bøgeskoven genlød af glade stemmer.

Den musikalske magi kunne for en stund overskygge de praktiske udfordringer, og for et kort øjeblik føltes det som om, vi var en del af noget større. Fællesskabet og glæden i de små øjeblikke blev et plaster på såret.

Susan spiller bridge

Bridge er et spil for hjernen – og ikke for kroppen. Derfor burde en rygmarvsskade aldrig være en hindring for at spille bridge. Alligevel kan det være svært at få adgang til spillet, fordi mange bridgeklubber har utilstrækkelige adgangsforhold eller mangler motivationen til at tage godt imod spillere i kørestol.

Af Stig Langvad, medlem af RYK

Danmarks Bridgeforbund har nu – i samarbejde med Dansk Handicap Forbund, hvor RYK hører hjemme – taget initiativ til et projekt i Nordsjælland. Målet er at åbne dørene for mennesker med fysisk handicap i de lokale bridgeklubber.

Et bondehus, en respirator – og en nysgerrighed på livet

Susan bor fire kilometer uden for Hornbæk i et ombygget bondehus. Hun er omgivet af marker, fasaner og en fantastisk udsigt. Stilheden og naturen er kækommen, men otte år efter den rideulykke, der førte til en høj rygmarvsskade, har Susan behov for mere end udsigt og fuglekvidder.

Hun lever i dag med respirator og hjælpere ved sin side døgnet rundt. Ben, arme og hænder fungerer ikke længere som de gjorde før ulykken, men viljen og nysgerrigheden består. Susan længes efter fællesskaber – og hun tror, at bridge kan være en vej til både intellektuel stimulans og sociale relationer, der rækker ud over hverdagen og som holder.

Susan opfordre interesserede til at melde sig, så man kan samle rigtig mange til at spille bridge. Foto: privat udlånt af Susan

Et spil, hvor alle spiller med de samme kort

Bridge er ikke blot et kortspil. Det er strategi, samarbejde og socialt samvær. Det kræver koncentration – og inviterer til grin. Og vigtigst af alt: Det er et af de spil, hvor spillere deltager på fuldstændig lige vilkår – uanset om de går eller bruger kørestol.

– Jeg har lært, at det ikke handler om, hvordan man holder kortene – men hvordan man spiller dem. Hjælperne er mine praktiske grise, siger Susan med et smil, der vidner om både humor, selvironi og stædighed.

Det hele begyndte med et tilfældigt møde i Hornbæk, hvor en bekendt inviterede Susan med i den lokale bridgeklub. Men mødet med klubben blev en blandet oplevelse. De fysiske rammer var ikke gode, og de andre medlemmer blev nok lidt utrygge, og Susan følte sig ikke rigtig velkommen. Hun gav dog ikke op.

I stedet kontaktede hun Helsingør Bridgeklub, hvor hun blev mødt med varme og åbenhed og ikke mindst fysisk tilgængelighed. Klubben havde en forstående og engageret instruktør – tidligere borgmester Johannes Hecht-Nielsen – og

siden da har Susan været fast deltager på begynderholdet.

- Bridge er et skønt spil, man kan spille sammen med andre - men også hjemmefra, når det regner, og man ikke skal ud. Online bridge er en fin øvebane til de fysiske bridgeaftener, fortæller Susan.

Fysiske adgangsforhold og mentale barrierer

Danmark har mange lokale bridgeklubber, men mange holder til i ældre bygninger med dårlig tilgængelighed - særligt for brugere af elektriske kørestole. Og det er nok en af grundene til, at nogle klubber stadig tøver med at invitere spillere med handicap indenfor, og usikkerheden blandt de andre i klubben forstærkes, når man ikke møder mennesker med fysiske handicap i sin klub eller i dagligdagen.

Netop derfor har Danmarks Bridgeforbund "fået øje på" behovet for inklusion. For i bridge er det ikke den fysiske formåen, der tæller - det er lysten og evnen til at spille. Forbundet ønsker, centre-ret omkring distrikt Nordsjælland, at forbedre både de fysiske

forhold og de mentale barrierer i klubberne. Derfor søsætter forbundet nu et projekt i Nordsjælland, hvor flere mennesker med fysisk handicap skal forsøges inkluderet i det lokale bridgespil. Projektet er et samarbejde med Dansk Handicap Forbund. Projektet har tre primære formål: at skabe adgang, at motivere klubberne til åbenhed og at udbrede erfaringerne til resten af landet, men over det hele er målet om et bidrag til øget inklusion i samfundet.

Og hvis ikke du kan vente på projektet og dets erfaringer, så kan du jo blot kontakte den nærmeste klub.

Inspiration fra udlandet

I lande som England og USA har man gennem længere tid haft fokus på at registrere og informere om gode adgangsforhold, som gør det muligt for mennesker med fysisk handicap at kunne deltage i almindelige bridgeturneringer, hvilket absolut er målet for såvel kørestolsbrugere som alle andre ude i klubberne.

- Vi kan godt lade os inspirere fra udlandet. Det eneste, der bør tælle, er din

evne til at byde "1 spar" - og at du har lyst til at spille. Og sådan bør det være, pointerer Susan.

Susan er ikke længere "hende i kørestol"

I dag oplever Susan ikke længere at være "hende med kørestolen" i klubben. Hun er bare Susan. Hende med det milde smil og det overraskende modspil. Hende, som de andre gerne vil spille makker med. Og sådan skal det blive ved med at være i takt med, at Susan bliver bedre og bedre til at spille bridge.

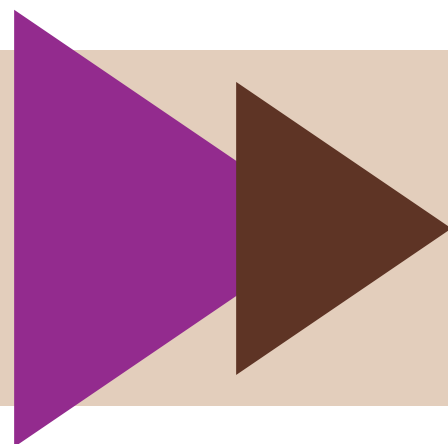
Og netop dét er essensen: At blive mødt som person - og ikke som diagnose eller en kørestol.

- Vi spiller os ind i hinandens liv - ét stik ad gangen, siger Susan. - Og måske bliver jeg en dag rigtig god. Det vil jeg i hvert fald gerne blive.

Hvis du kommer fra Nordsjælland og har lyst til at spille bridge i en lokal klub, så kan du skrive til denne e-mail: Stig@dansk-handicapforbund.dk, så vil du blive sat på listen til, når projektet forhåbentlig starter i efteråret eller vinteren 2025.

Ændringer i reglerne om hjælp til dækning af merudgifter

– Fra merudgiftsydelse til kompensationsydelse

Af Helle Schmidt
Kilde høringsportalen og borger.dk

Den 11. juni 2025 vedtog Folketinget et lovforslag, der ændrer reglerne for hjælp til dækning af merudgifter efter serviceloven og barnets lov. Denne ændring træder i kraft den 1. september 2025, og lovændringen har til formål at forenkle og ensrette udmålingssystemet for både børn og voksne, som modtager hjælp til at dække de ekstra udgifter, der følger med en funktionsnedsættelse.

Hvad ændres der?

1. Merudgiftsydelse bliver til Kompensationsydelse

En af de mest markante ændringer er, at betegnelsen **merudgiftsydelse** ændres til **kompensationsydelse**, og begrebet *merudgifter* bliver til *kompensationsberettigende udgifter*. Formålet er at gøre betegnelsen mere præcis og tydeliggøre, at hjælpen ikke kun dækker merudgifter, men kompensere for de ekstra udgifter, der er forbundet med en funktionsnedsættelse.

2. Ensartet udmålingssystem

Tidligere har reglerne været opdelt i forskellige systemer for børn og voksne. Den nye lov giver et ensartet system, der består af to grupper:

- **Gruppe I:** Denne gruppe omfatter borgere, der sandsynliggør kompensationsberettigende udgifter på over 6.660 kr. om året (ca. 555 kr. om

måneden). Disse borgere vil modtage et standardbeløb på **1.105 kr. om måneden**. Der er ikke behov for yderligere dokumentation, så snart det er konstateret, at de sandsynliggjorte udgifter overstiger minimumsbeløbet.

- **Gruppe II:** Denne gruppe dækker borgere, der kan dokumentere kompensationsberettigende udgifter på over 24.000 kr. om året (ca. 2.000 kr. om måneden). Udbetalingen til disse borgere vil være både de faktiske udgifter og et standardbeløb på **500 kr. om måneden**.

Formålet med denne forenkling er at skabe større gennemsigtighed, så borgerne nemmere kan forudse den hjælp, de vil modtage, samtidig med at det lettes for kommunerne at administrere ordningen.

3. Positivliste og skønsmæssige vurderinger

For hjælp i **gruppe II** er det nødvendigt at dokumentere de kompensationsberettigende udgifter ud fra en "positivliste", som angiver, hvilke typer udgifter der kan godkendes, såsom medicin, kost- og diætpræparater, befordring, forhøjet husleje, og andre nødvendige hjælpemidler. For udgifter, der ikke er på positivlisten, kan en "kattelem" aktiveres, såfremt de overstiger 15.000 kr. årligt.

4. Overgangsperiode

Ændringerne træder i kraft den 1. september 2025, men der er en overgangsperiode, hvor eksisterende modtagere af merudgiftsydelse fortsat vil få hjælp under de gamle regler frem til den 1. september 2027. Kommunerne har to år til at træffe

afgørelse efter de nye regler for de personer, der allerede modtager ydelsen.

Hvad betyder ændringerne for borgere med funktionsnedsættelse?

For borgere, der i dag modtager merudgiftsydelse, betyder ændringerne i første omgang ikke, at de mister den hjælp, de modtager. De vil fortsat få den samme hjælp, men vil snart få mulighed for at få hjælp efter de nye regler. De fleste borgere vil kunne forudse deres kompensationsbeløb mere præcist og få lettere adgang til hjælp uden en omfattende sagsbehandling. De nye regler betyder, at det nu bliver lettere for både borgere og kommuner at håndtere ansøgninger om kompensationsydelse. Borgerne skal kun sandsynliggøre deres udgifter for at få hjælp i **gruppe I**, mens de i **gruppe II** skal dokumentere deres udgifter ud fra den officielle positivliste.

Læs mere på Høringsdetaljer
- Høringsportalen

Hvem kan få kompensationsydelse?

Der er ikke ændret på personkredsen for kompensationsydelsen, og det betyder, at de samme personer, som tidligere kunne modtage merudgiftsydelsen efter serviceloven eller barnets lov, også fremover vil kunne modtage kompensationsydelsen.

Men RYK har oplevet, at nogle af medlemmer er blevet informeret om, at de ikke lænere er omfattet af personkredsen, hvilket skaber stor bekymring. For at få klarhed over situationen og sikre, at medlemmerne ikke bliver udelukket fra at modtage den nødvendige hjælp, har RYK derfor sendt et åbent brev til ministeren.

Åbent brev til indenrigs- og sundhedsminister Sofie Løhde

Vedr. kompensationsydelsen og udelukkelse af rygmarvsskadede borgere.

Kære Sofie Løhde,

Vi henvender os fra RYK – Rygmarvsskadede i Danmark – fordi vi med stigende bekymring oplever, at borgere med rygmarvsskade i disse måneder sorteres fra i vurderingen af, hvem der er berettiget til kompensationsydelse (tidligere merudgiftsydelse) efter § 100 i serviceloven.

Det sker på trods af, at personkredsen ifølge lovforslaget ikke ændres med den nye ordning, som træder i kraft den 1. september 2025. Alligevel melder flere af vores medlemmer allerede nu om afslag – ofte med begrundelsen, at de ikke længere falder ind under personkredsen.

” *Min rygmarvsskade er ikke forsvundet – men støtten er. Det giver ingen mening.*
– anonymt medlem

Dette vækker alvorlig bekymring. Ikke alene fordi der er tale om borgere med en varig, betydelig og veldokumenteret fysisk funktionsnedsættelse, men også fordi praksisændringer af denne karakter sker uden lovændring, uden politisk debat – og uden retssikkerhed.

Et reelt velfærdstab

Mennesker med rygmarvsskade lever hver dag med merudgifter,

der følger direkte af deres skade. Disse udgifter er reelle, ikke fri fantasi. Kompensationen er nødvendig, for at leve et værdigt og aktivt liv. Netop derfor er de omfattet af kompensationsydelsen.

Når disse borgere nu pludselig mødes med afslag, med henvisning til at deres behov ikke længere vurderes som betydelige nok, bliver lovens intention udehulet. Det ligner en administrativ stramning forklædt som forenkling – med alvorlige menneskelige og økonomiske konsekvenser.

Vi stiller tre klare spørgsmål:

1. Vil ministeriet klart og tydeligt melde ud, at personer med dokumenteret rygmarvsskade og heraf følgende merudgifter, fortsat er omfattet af personkredsen i den kommende kompensationsydelse?
2. Vil ministeriet følge op på, hvordan kommunerne konkret fortolker personkredsen, og om der sker utilsigtet udelukkelse af borgere med alvorlige og varige funktionsnedsættelser?
3. Vil ministeriet sikre en national vejledning og tydelig praksis, så der ikke opstår vilkårlige forskelle mellem kommunerne – og så borgere ikke taber rettigheder i stilhed?

En opfordring – gør lovens intention tydelig i praksis

Vi anerkender behovet for administrative forenklinger og mere overskuelige regler. Men vi må samtidig insistere på, at personer med omfattende og uundgåelige merudgifter som følge af rygmarvsskade ikke mister deres støtte, fordi sagsbehandlingen ændres. En rygmarvsskade er en varig skade og derfor ændres behovet ikke.

Vi opfordrer derfor ministeriet til:

- At sikre at den nye kompensationsydelse sker med tydeligt fokus på borgernes retssikkerhed og en værdig behandling.
- Overvåge og rette op på utilsigtede konsekvenser, der allerede er i gang.
- Sikre, at ingen borger mister retten til kompensation uden en reel faglig og politisk vurdering.

Med venlig hilsen

Helle Schmidt
Formand
RYK de rygmarvsskadede i Danmark

Deltagerne samlet til fælles foto. Foto udlånt af ESCIF.

REFLEKSIONER FRA ESCIF KONGRESSEN 2025 – ZAGREB

I maj 2025 var RYK repræsenteret på ESCIF Kongressen i Zagreb af Theresa Jensen og Helle Schmidt fra bestyrelsen. Kongressen, der blev afholdt fra den 28. til 31. maj, samlede over 50 deltagere fra hele Europa og fokuserede på tre centrale områder: tilgængelig turisme, inklusiv transport og hjælpemidler.

Tekst og foto: Helle Schmidt

I en verden, hvor rejser og oplevelser bliver stadig mere centrale for livskvalitet og deltagelse i samfundet, er det vigtigt, at ingen holdes udenfor. Tilgængelig turisme er et begreb, der dækker over ideen om, at alle – uanset fysiske, sensoriske, mentale

eller kognitive evner – skal have mulighed for at rejse og tage del i turistoplevelser på lige fod med andre. Det handler ikke blot om fysiske adgangsforhold, men om en helhedsorienteret tilgang, hvor transport, faciliteter, information og service tilpasses forskellige behov.

I takt med at befolkningen bliver mere mangfoldig og aldrende, vokser behovet for løsninger, der gør turisme mere inkluderende. Tilgængelig turisme er derfor ikke kun en social nødvendighed, men også en økonomisk mulighed for turistbranchen – og en vigtig brik i arbejdet med at skabe et mere lige og rummeligt samfund.

Kongressen viste sig igen at være en vigtig platform for samarbejde, videndeling og for at fremme forandringer og styrke

livet for mennesker med rygmarvsskade på tværs af landegrænser. Behovet for forandring var tydeligt, og diskussionerne bar præg af både håb og handlekraft.

Hygge efter en lang dag.

Kritiske udfordringer og nye løsninger

Alt for mange steder i Europa halter tilgængeligheden stadig efter. Dette begrænser mulighederne for frihed og deltagelse for mennesker med rygmarvsskader – men kongressen viste samtidig, hvordan vi kan tage handling og skabe forandringer. Mange oplæg og samtaler gav et klart billede af, at engagementet vokser, ikke kun blandt brugerorganisationer, men også fra myndigheder og virksomheder.

Snak på kryd og tværs.

Der blev blandt andet delt viden om, hvordan hjælpemidler tilgængeliggøres og finansieres på tværs af landegrænser, samt hvordan tilgængelig turisme kan gøres mere inkluderende. Den kroatiske minister for turisme og sport præsenterede landets arbejde med at fremme bæredygtig og tilgængelig turisme, og Slaven Škrobot, en ung kroatiske tetraplegiker, delte sin personlige rejse og inspirerede med sin historie om at kunne rejse uafhængig.

Fra Danmark var RYK - Rygmarvsskadede i Danmark repræsenteret sammen med Ulykkespatientforeningen, og Sif Holst som deltog som facilitator og repræsentant for EESC (European Economic and Social Committee). Sif var med til at sætte fokus på inkluderende turisme og vigtigheden af, at alle har lige adgang til rejseoplevelser.

Sif Holst som deltog som facilitator og repræsentant for EESC.

Under rundbordsdiskussionerne blev der fremlagt konkrete anbefalinger til, hvordan vi kan skabe langtidsholdbare løsninger på tilgængelighed. Der blev blandt andet talt om at:

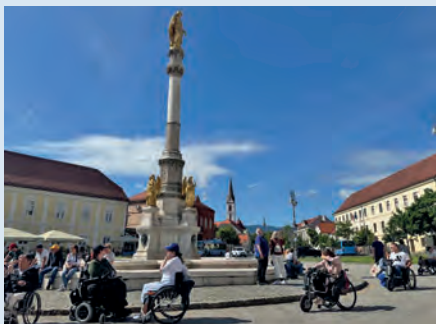
- Styrke håndhævelsen af tilgængelighedslove og udvikle fælles standarder på tværs af Europa.
- Sikre, at personer med rygmarvsskader bliver inddraget aktivt i beslutningstagning omkring tilgængelighed og politik.
- Fremme en forståelse af hjælpemidler som en essentiel del af sundhedssystemerne i alle medlemslande.

Anordning til ledsager.

Opfølgende demonstrationer

En imponerende session var Tri-Ride demonstration, hvor deltagerne fik mulighed for at afprøve elektriske hjælpemotorer til kørestolen, som kan gøre det lettere at forflytte sig selvstændigt og deltage i sociale aktiviteter. Det vakte opsigt, da 50 deltager indtog byen.

På tur med hjælpemotor i Zagreb by.

Tak til HUPT

En stor tak skal lyde til den kroatiske

sammenslutning af paraplegikere og tetraplegikere (HUPT) for deres varme gæstfrihed og den professionelle afvikling af kongressen. Vi vender hjem med ny viden, styrkede alliancer og en stor portion inspiration, som vil gavne vores fortsatte arbejde for en mere inkluderende fremtid.

Glade deltagere i solen.

Der er ikke noget som et hvil på en lang dag.

ESCIF KONGRES 2026 - BOLOGNA

I 2026 afholdes ESCIF kongressen i Bologna, Italien, og temaet vil være ældning hos personer med rygmarvsskader. Det bliver et vigtigt emne, som vi ser frem til at dykke ned i næste år.

Uddannelse af mentorer – et Europæisk samarbejde

Udviklingen af effektiv mentoruddannelse er afgørende for, at mentorerne kan give den rette støtte til mennesker med rygmarvsskade (SCI), så de kan finde deres nye identitet og dermed trives i samfundet.

Af Helle Schmidt

Flere organisationer i Europa arbejder nu sammen om at forbedre mentorordningen for mennesker, der lever med SCI. Samtidig udforskes der måder at standardisere og forbedre uddannelsen og støtten til mentorer på tværs af kontinentet.

Mentorer spiller en central rolle i livet for personer med SCI. De tilbyder støtte, vejledning og erfaring baseret på deres egen livssituation. Men nogle mentorer har ikke haft de nødvendige kvalifikationer og værktøjer til at være effektive. Flere organisationer påpegede, at den eneste kvalifikation for at blive mentor i nogle lande var at have en rygmarvsskade, hvilket ikke er tilstrækkeligt. For at kunne tilbyde den rette støtte skal mentorerne have stærke kommunikationsevner, evnen til at motivere andre og forståelse for både deres egne og andres mestringsstrategier.

I Storbritannien har mentorordningen for mennesker med SCI udviklet sig betydeligt siden sin start i 1980'erne. I 2015 blev programmet revideret med støtte fra organisationer som Backup i Storbritannien og den hollandske Spinal Cord Injury Association. Her blev fokus flyttet og rettet mod at uddanne de frivillige mentorer og sikre, at de forstod vigtigheden af kommunikation og personlig erfaring, men også at undgå, at de påtvinger deres egne strategier på andre.

Tyskland har taget en lignende tilgang, hvor mentorerne uddannes i at håndtere forskellige aspekter af social velfærd, mestringsstrategier og kommunikation. Tyskland tilbyder i øjeblikket en omfattende mentorordning med 170 mentorer fordelt på 28 rehabiliteringscentre og giver regelmæssige opfølgninger og hjemmebesøg efter rehabilitering. Mange henvender sig selv, når de bliver ældre og senskaderne kommer.

Selvom nogle lande har veletablerede mentorordninger, var der en bred enighed om, at uddannelsen af mentorer bør standardiseres på tværs af Europa. Forskellige lande har forskellige forventninger og tilgange, hvilket gør det svært for mentorer at arbejde på tværs af landegrænser. Gennem projekter som Erasmus+ udforsker ESCIF, hvordan man kan skabe en fælles

standard for mentorer, så personer med SCI kan modtage den bedst mulige støtte, uanset hvor de bor.

Målet er at skabe et europæisk uddannelsesforløb, der giver alle mentorer de nødvendige værktøjer til at få succes i deres roller og sikre, at mennesker med SCI modtager den rette støtte, hvad enten de er kørestolsbrugere eller gående. Næste skridt er at formalisere projektet, og ansøgninger om funding forventes senere på året, omkring september/oktober.

Organisationer som European Spinal Cord Injury Federation (ESCIF) og European Spinal Psychologists Association (ESPA) spiller en central rolle i at sikre vejledning og finansiering til fremtidige programmer.

Projektet giver mulighed for, at medlemslande deler deres erfaringer og resultater, hvilket kan hjælpe de respektive lande med at forbedre mentorordningerne på tværs af Europa. Det endelige mål er at skabe et mere forbundet og støttende fællesskab for mennesker, der lever med rygmarvsskader.

Sammen kan vi forbedre mentorordningen for rygmarvsskader og sikre, at ingen står alene i kampen for at leve med SCI.

ESCIF har fået en ny sekretær – Marin Wenger

På kongressen blev Marin Wenger præsenteret som ESCIF's nye sekretær!

Marin kommer med en imponerende baggrund og over 20 års erfaring inden for parasport. Han har arbejdet både som aktiv atlet og sportsmanager, hvilket gør ham til en fantastisk ressource for ESCIF.

Af Helle Schmidt

Marin har været sportsmanager hos Wheelchair Sport Switzerland siden 2010 og har spillet en central rolle i at udvikle parasport på både nationalt og

internationalt niveau. Han er født med rygmarvsbrok og har et stærkt engagement i at skabe lige muligheder for børn og unge med handicap. Hans passion for tilgængelighed og social inklusion strækker sig langt ud over sport og omfatter områder som sundhed, infrastruktur og samfundsengagement.

Som sekretær i ESCIF vil Marin spille en vigtig og central rolle i at koordinere organisationens aktiviteter, sikre effektiv kommunikation mellem medlemslande

og interessenter, samt understøtte de strategiske beslutninger, der hjælper med at fremme vores fælles mål. Det er et arbejde, der kræver både dygtighed, organisatorisk sans og ikke mindst en brændende passion for at gøre en forskel. Sekretæren er en nøgleposition i at sikre, at ESCIF fortsætter med at være en stærk og samlende kraft for mennesker med rygmarvsskader i Europa.

Sæt allerede
nu kryds i
kalenderen!

RYK indkalder til ordinær generalforsamling

RYK

- » Tidspunkt: lørdag den 20. september 2025
- » Sted: Handimobil, Baggeskærvej 48, 7400 Herning
- » Ankomst: Kl. 11:30

VELKOMMEN TIL MESSEN på RYKs generalforsamling 20. september 2025

Vi åbner dørene til en inspirerende messe, hvor du kan møde en række sponsorer og samarbejdspartnere, der alle deler én passion: at gøre en positiv forskel for mennesker med rygmarvsskader.

Kom og mød vores seks trofaste sponsorer - de fem, der blev omtalt i RYKIMagasinet nr. 2, plus den sjette, som omtales her..

Vi glæder os til at se dig på messen og til en dag fyldt med viden, inspiration og stærkt fællesskab!

PERMOBIL

Vi glæder os til at være en del af messen på RYKs generalforsamling.

Hos Permobil handler det om mennesker. Vi udvikler hjælpemidler, der gør hverdagen bedre og mere meningsfuld for personer med funktionsnedsættelser. Vores engagerede medarbejdere arbejder hver dag for at skabe løsninger, der gør en forskel - hvad enten det er en ny kørestol, en siddepude eller støtte til en terapeut.

Permobil blev grundlagt af mennesker, der brændte for at forbedre livet for personer med nedsat mobilitet. Den passion lever videre i os i dag. Vi stræber hele tiden efter at tænke nyt og bruge teknologi på smarte måder, så vores produkter følger med brugernes behov og liv. Vi tilpasser og forbedrer løbende, så vores løsninger passer til den virkelighed, vores brugere lever i. Derfor kan vores brugere stole på, at vi leverer markedsledende løsninger baseret på viden og erfaring fra virkeligheden. Vi kalder det evidensbaseret innovation.

Permobil har hovedkontor i Sverige og mere end 1.900 medarbejdere i over 18 lande verden over. Vi er en global aktør inden for elektriske og manuelle kørestole, sæde- og positioneringsprodukter samt hjælpemotorer.

I 2021 blev Panthera en del af Permobil-familien. Panthera er kendt for at producere nogle af verdens letteste aktive kørestole og deler vores værdier og fokus på brugeren. Med Panthera i porteføljen udvider vi mulighederne for aktive brugere verden over.

Hos Permobil skaber vi forandring. Vi ser muligheder. Vi udvikler for den enkelte.

permobil

Er du klar til at gøre din indflydelse gældende og være med til at forme fremtiden for RYK?

Det bliver en dag med både vigtige beslutninger og sjove indslag. Og hvem ved - måske er du den heldige, der går hjem med en præmie!

Lodtrækning om sponsorgaver.

For at gøre det endnu sjovere trækker vi lod blandt dem, der har tilmeldt sig på ryk.dk, men er man ikke tilstede, trækkes der en ny vinder. Der er fantastiske sponsorgaver på højkant! Eksempelvis har Handimobil doneret gavekort til lifteftersyn, så du kan få tjekket liften og køre sikkert videre.

Lodtrækningen sker under messen.

Så kom og vær med til en dag med masser af diskussioner, nye ideer og hyggeligt samvær! Vi glæder os til at se dig!

DELTAGERE PÅ MESSEN:

Godt og Blandet

Medlemmerne der deltager på generalforsamlingen får et eksemplar af bogen med hjem.

**NY BOG LANCERING
PÅ GENERAL-
FORSAMLINGEN:**

Livet går videre

Vi er stolte af at vi på RYKs generalforsamling kan præsentere den helt nye bog "*Livet går videre*". Bogen er skrevet af **Pia Justesen**, der ikke blot er forfatter, men også jurist med en Ph.d. i menneskerettigheder og anti-diskrimination.

Pia Justesen vil være til stede og fortælle om bogen og de vigtige emner, den berører. Mange fagpersoner, vores rehabiliteringscentre og ikke mindst **RYKs medlemmer** har bidraget til bogen, og vi skylder en kæmpe tak til alle, der har været en del af dette vigtige arbejde.

Kom og hør om bogen, der giver et unikt indblik i livet med en rygmærskade og de rettigheder, vi kæmper for!

Vi glæder os til at fejre både bogen og de mennesker, der har bidraget til den!

Digital fuldmagt-selvbetjening

Nem og sikker hjælp til kontakt med det offentlige

Af Helle Schmidt

I dag er det ofte nødvendigt at kunne give andre personer adgang til at hjælpe med at varetage ens interesser i kontakten med det offentlige – hvad enten det drejer sig om at ansøge om hjælpemidler, ændre i sundhedsforsikringen eller få afklaret offentlige ydelser. Her kommer Digital Fuldmagt-selvbetjeningen til hjælp.

Med den digitale fuldmagt kan du nemt give en pårørende, ven eller en professionel hjælper ret til at handle på dine vegne, når du har brug for det. Det betyder, at de kan få adgang til dine oplysninger og rette henvendelse til offentlige myndigheder som SKAT, Udbetaling Danmark og flere andre, uden at du selv behøver at være direkte involveret i hver eneste proces.

Denne løsning gør det lettere for personer med eksempelvis nedsat mobilitet eller dem, der har svært ved at overskue de digitale systemer, at få den nødvendige hjælp. Det er både en sikker og praktisk løsning, som giver tryghed og frigør tid til det, der er vigtigst i hverdagen.

Hvordan fungerer det?

Du opretter en fuldmagt digitalt via borger.dk eller din kommunes selvbetjeningsløsning.

Du kan vælge at give fuldmagt til én person eller flere, og du kan selv bestemme, hvilke opgaver de må hjælpe dig med.

Fuldmagten gælder for en begrænset periode, og den kan nemt ændres eller opsiges.

HUSK, at det altid er dig, der bestemmer, hvad hjælperen har adgang til, og at din fuldmagt er beskyttet af de gældende regler for persondata. Det giver både dig og din hjælper sikkerhed og tryghed i kontakten med det offentlige.

Så hvis du står i en situation, hvor du har brug for hjælp til at navigere i det offentlige system – eller hvis du gerne vil hjælpe en anden, der har brug for støtte – så kan den digitale fuldmagt være en løsning, der gør hverdagen lettere og mere overskuelig.

Gode råd i forbindelse med rygmarvsskade

Af Karen Høi

I nr. 1 af RYK 2025 blev der skrevet om en temadag på BEC om neuropatiske smerter. Desværre blev der lagt meget vægt på symptomerne, men meget lidt på, hvad en patient selv kan gøre for at håndtere dem. Derfor vil jeg gerne dele nogle af mine erfaringer et år efter min egen rygmarvsskade, hvor jeg fik tre nakkehvirvler erstattet med skruer.

Jeg er heldig, da jeg ikke er afhængig af kørestol, kateter eller stomipose. Men jeg mener stadig, at det ville have været en stor hjælp at blive mødt med en pjece, som gav mig en oversigt over alternative behandlingsmuligheder eller supplerende midler til den medicin, jeg blev henvist til – i mit tilfælde Gabapentin. Efter fire måneders brug af Gabapentin fik jeg både hududslæt og mit hår blev meget tyndt. Jeg valgte derfor at trappe langsomt ned på medicinen og begyndte at fokusere mere på fysisk motion i stedet. Løb, yoga og udspænding af bindevævet har været til stor hjælp for mig.

I dag supplerer jeg også med drænage af lymfekirtlerne, som hjælper med at rense kroppen for affaldsstoffer, styrker blodcirkulationen og booste immunforsvaret. Det har også haft en positiv effekt på mit velbefindende. Mit udslet er næsten forsvundet efter fem måneder, og mit hår er begyndt at vokse ud med normal tykkelse – hjulpet af en dermaroller, som stimulerer hårsækkene i hovedbunden ved hjælp af små nåle, der skaber bittesmå huller i huden.

Samtidig begyndte jeg at spise sundere, reducere sukker og søde sager, og jeg trappede mit alkoholforbrug ned. Jeg købte et stavmassageapparat, som har været meget effektivt, især sammen med Perskindol, en muskelafslappende creme, der dæmper de neuropatiske smerter. Den indeholder æteriske olier og har virket godt på mig.

Jeg har også anskaffet mig et digitalt EMS/TENS muskeltræningsapparat fra Beurer, som jeg bruger på de områder, hvor

jeg har de værste smerter. Endelig har jeg fundet stor hjælp i en cirkulationsmåtte, som giver elektrostimulation til fødder og underben. Min er fra Lanaform, og den har haft en positiv effekt på min blodcirkulation.

En anden ting, jeg har opdaget, er, at daglig massage af ben og arme har stimuleret blodcirkulationen og har hjulpet med de hudproblemer, jeg havde som følge af dårligt blodcirkulation.

Jeg mener, at alle disse løsninger kunne være nyttige at inkludere i en pjece, så patienter ikke skal prøve sig frem på egen hånd og bruge penge på produkter og behandlinger, som måske ikke giver nogen effekt. Jeg brugte f.eks. en formue på at få undersøgt, hvorfor jeg havde smerter på indersiden af mit lår, hvilket senere viste sig at være de neuropatiske smerter. Først tre måneder efter min udskrivning blev jeg oplyst om, at det kunne være en følgevirkning af min rygmarvsskade.

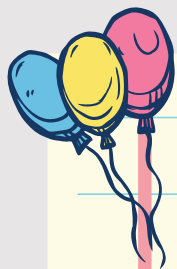
Jeg fik en fin behandling under indlæggelsen, men som sagt ville det være en god idé at hjælpe patienter med at forstå, hvordan de skal håndtere deres skader, når de kommer hjem og står på egne ben. Lægerne i lokalområderne er ofte overbelastede, og som på mange andre områder inden for sundhedsvæsenet er man ofte overladt til sig selv.

Jeg håber, at disse råd kan hjælpe andre, som står i en lignende situation, og at der i fremtiden vil blive lagt større vægt på praktiske løsninger, der kan hjælpe med at få en bedre hverdag efter en rygmarvsskade.

Med venlig hilsen,

Karen Høi
Bæktoften 64, 2680 Solrød Strand
Tlf. 41 65 72 57
k.or.karen@gmail.com

Godt og Blandet

Hilsen fra RYK til Dansk Handicap Forbund – 100 år med mod, mål og medmenneskelighed

Kære Dansk Handicap Forbund

RYK – Rygmarvsskadede i Danmark sender de allervarmeste hilsner og et hjerteligt tillykke med 100-års jubilæet.

At markere 100 år er ikke bare en fejring – det er et vidnesbyrd om udholdenhed, vilje og solidaritet. Det er en fejring af dem, der gik forrest, når det var svært, og dem, der stadig går forrest, når rettigheder skal forsvares og barrierer nedbrydes. Jeres historie er også vores historie – og vores fælles kamp for lige rettigheder og lige muligheder forbinder os på tværs af både diagnoser og forskelle.

RYK har siden 1972 været en del af Dansk Handicap Forbund. Vi opstod ud af behovet for at samle viden, skabe netværk og kæmpe for mennesker, der pludselig stod med et liv vendt på hovedet efter en rygmarvsskade. Fra begyndelsen har vi været en selvstændig stemme med egne mærkesager, men også en stolt del af det større fællesskab, som DHF har båret i et århundrede. Vi står på skuldrene af et stærkt fællesskab.

Et fællesskab hvor man ser hinanden, spejler sig i hinanden og holder hinanden oppe, når det er svært. Det er det fællesskab, vi som RYK føler os som en vigtig del af. Og det er det fællesskab, vi er med til at styrke gennem netværk, medlemsaktiviteter, rådgivning og vidensdeling.

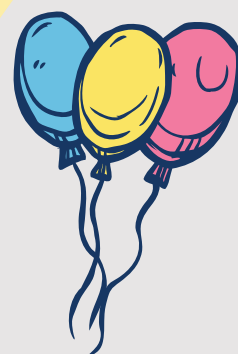
I RYK arbejder vi for retten til den centraliserede højt specialiseret behandling og livslang opfølgning. Vi kæmper for, at mennesker med rygmarvsskade kan få støtte og muligheder – ikke kun for at overleve, men for at leve et liv med selvbestemmelse og respekt. Vi gør det med støtte til forskning, vidensdeling, politisk arbejde, rådgivning og socialt fællesskab. Men vi gør det også i tillid til, at vi står i noget større: et forbund, hvor solidaritet ikke er et gammeldags ord, men en levende kraft.

Samarbejdet med hovedforbundet har gennem årene været uvurderligt. Når vi rykker sammen – specialkredse, lokalafdelinger og hovedforbundet – så rykker vi samfundet. Så bliver vores stemmer sværere at overhøre, og vores krav sværere at ignorere. Vi har mærket det i arbejdet med tilgængelighed, beskæftigelse, rehabilitering – og vi ved, at vi også fremover har brug for hinanden.

For det vigtigste er måske ikke kun det, vi siger – men det, vi står for. En tro på, at alle mennesker har værdi. At et handicap ikke må stå i vejen for et liv i fællesskab, frihed og respekt. At vi aldrig må acceptere ulighed – og aldrig må give op på dem, der falder mellem systemets sprækker.

Tak for 100 års kamp, omsorg og handlekraft. Tak for fællesskabet. Vi ser frem til at fortsætte rejsen sammen – med blik for det enkelte menneske og med fælles styrke i ryggen.

Stort og hjerteligt tillykke med jubilæet!

Dansk Handicap Forbund
– et liv med lige muligheder

100 ÅR!

Vi fejrer Dansk Handicap Forbund med MANER!

2025 markerer et kæmpe jubilæum – 100 år med vedvarende kamp, innovation og inklusion! Det er et århundrede, der har været med til at forme Danmark til et mere rettighedsorienteret og inkluderende samfund for mennesker med handicap. Det skal fejres – og du er inviteret!

Af Helle Schmidt

Lørdag den 15. november 2025 er datoen, hvor DHF samler alle 5 regioner til en festdag, du ikke vil glemme. En dag fyldt med samvær, hygge, inspiration og fællesskab.

Landsformanden Susanne Olsen holder tale til alle regioner på storskærm over middag – det bliver et historisk øjeblik!

Er du medlem? Så er din billet GRATIS!

Programmet for de 5 regioner er stadig under udarbejdelse, men én ting er sikkert: Det bliver en fejring, der både ser tilbage på vores rejse og frem mod de næste 100 år med endnu flere muligheder og udfordringer.

Hold øje med vores sociale medier for de nyeste opdateringer!

MEN Sæt allerede nu kryds i kalenderen nu – du vil ikke gå glip af denne historiske dag!

#DHF100 #100årsjubilæum #Inklusion

Landsformanden Susanne Olsen holder tale til alle regioner på storskærm over middag – det bliver et historisk øjeblik!

Foto: Trine Brandt Ryhede

Coloplast Care

Personlig rådgivning til en bedre hverdag med engangskateter

Med Coloplast Care tilbyder vi dig personlig rådgivning fra vores erfarne sygeplejersker. Tilbuddet er et supplement til den gode oplæring, som du har fået på hospitalet.

Alle brugere – både nye og erfarne – kan benytte sig af Coloplast Care, uanset om de bruger et Coloplast engangskateter eller et andet kateter.

Tilmeld dig Coloplast Care nu: www.coloplast.to/CCRYK

Coloplast and the Coloplast logo are trademarks of Coloplast A/S.
© 2025-05 Coloplast A/S. All rights reserved.

Kort om Coloplast Care

- Rådgivning om gode rutiner for kateterbrugere
- Direkte adgang til sygeplejerske, alle hverdage mellem 8.30-16.00
- Inspiration og gode råd i mails, på www.coloplast.dk og i magasinet DIN VIDEN

Sygeplejersker
Linda og Anita